

Lovforslag nr. L 101. Fremsat den 6. december 2006 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af forsikringsaftaleloven samt forskellige andre love

(Begunstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven mv.)

§ 1

I lov om forsikringsaftaler, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 5. oktober 2006, som ændret ved § 5 i lov nr. 539 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 102 affattes således:

»§ 102. Forsikringstageren kan ved forsikringens tegning eller senere indsætte en anden som begunstiget. Ved forsikringstagerens død udbetales forsikringssummen umiddelbart til den begunstigede.

Stk. 2. Forsikringstageren kan tilbagekalde indsættelsen, medmindre forsikringstageren over for den begunstigede har givet afkald på dette. Forsikringstagerens ret til at tilbagekalde indsættelsen går ikke over på den pågældendes arvinger eller dødsbo.

Stk. 3. Selskabet skal senest samtidig med underretningen af den begunstigede om forsikringsbegivenhedens indtræden underrette den skifteret, der behandler forsikringstagerens dødsbo, jf. lov om skifte af dødsboer § 2, om begunstigelsesindsættelsen, forsikringssummens størrelse, samt om hvorvidt udbetaling er sket. Skifteretten skal herefter underrette forsikringstagerens ægtefælle og livsarvinger og vejlede om indholdet af § 104.«

2. I § 103 indsættes som stk. 2 og 3:

»*Stk. 2.* Forsikringstageren kan ved testament eller ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at forsikringssummen skal være den begunstigedes særeje.

Stk. 3. Forsikringstageren kan ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at forsikringssummen skal båndlægges. Arvelovens § 61 finder tilsvarende anvendelse. Hvis forsikringstageren ikke i forbindelse med beslutningen om båndlæggelse har bestemt, hvilken forvaltningsafdeling der skal forvalte den båndlagte arv, bestemmer den skifteret, der behandler boet efter forsikringstageren, jf. § 2 i lov om skifte af dødsboer, hvem forsikringssselskabet skal udbetale forsikringssummen til.«

3. § 104 affattes således:

»§ 104. Hvis indsættelse af en begunstiget må anses for urimelig i forhold til forsikringstagerens ægtefælle eller en livsarving, kan det ved dom bestemmes, at forsikringssummen helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller en livsarving i stedet for den begunstigede. Beløbet kan ikke overstige, hvad der ville være tilfaldet den pågældende som boslod og tvangsarv, jf. arvelovens § 5, § 10 og § 11, stk. 2, hvis forsikringssummen i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente bo.

Stk. 2. Ved afgørelsen efter stk. 1 skal der navnlig lægges vægt på

- 1) baggrunden for indsættelsen af den begunstigede,
- 2) ægtefællens, en livsarving og den begunstigedes økonomiske behov og
- 3) omstændighederne i øvrigt.

Stk. 3. Har ægtefællen eller en livsarving inden udbetaling af forsikringssummen til den begunstigede gjort indsigelse over for selskabet

mod udbetalingen, må forsikringsselskabet ikke udbetale forsikringssummen til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til forsikringssummen. Selskabet kan dog altid udbetale indtil en tredjedel af forsikringssummen til den begunstigede, og, hvis den pågældende søger for forsikringstagerens begravelse, et passende beløb til afholdelse af udgifterne herved.

Stk. 4. En sag efter stk. 1 skal anlægges af ægtefællen eller en livsarving mod den begunstigede inden 1 år efter, at forsikringstageren er afgået ved døden.«

4. § 105 affattes således:

»§ 105. Ved fortolkningen af bestemmelser om indsættelse af en begunstiget, anvendes stk. 2-4, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, når forsikringssummen skal udbetales ved forsikringstagerens død.

Stk. 2. Er forsikringstagerens ægtefælle indsat som begunstiget, anses den ægtefælle, som forsikringstageren ved sin død levede i ægteskab med, som begunstiget.

Stk. 3. Har forsikringstageren indsat sine børn som begunstigede, anses hans livsarvinger, herunder hans adoptivbørn og disses livsarvinger, som begunstigede, hver for den andel, arveloven tildeler den pågældende.

Stk. 4. Er forsikringstagerens arvinger indsat som begunstigede, får arvingerne del i forsikringssummen efter det forhold, som de pågældende i henhold til testamente eller loven er arverettigt efter forsikringstageren.«

5. Efter § 105 indsættes:

»§ 105 a. Medmindre andet fremgår af omstændighederne, anses som nærmeste pårørende i følgende rækkefølge forsikringstagerens ægtefælle, en samlever, der opfylder kravene i stk. 2, børn eller arvinger.

Stk. 2. For at være omfattet af stk. 1 skal en samlever leve sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og

- 1) vente, have eller have haft et barn sammen med forsikringstageren, eller
- 2) have levet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Stk. 3. En fælles bopæl som nævnt i stk. 2 anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

§ 105 b. Har forsikringstageren ikke indsat en begunstiget, og skal forsikringssummen udbetales ved forsikringstagerens død, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens nærmeste pårørende, jf. § 105 a. Er der ikke nogen nærmeste pårørende, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens dødsbo.

Stk. 2. Forsikringssummen tilfalder forsikringstagerens dødsbo, hvis forsikringstageren har bestemt, at der ikke skal være indsat en begunstiget.«

§ 2

I lov nr. 293 af 24. april 1996 om visse civilretlige forhold mv. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter foretages følgende ændringer:

1. § 2 affattes således:

»§ 2. Kontohaveren kan ved opsparingsordningens oprettelse eller senere indsætte en anden som begunstiget. Ved kontohaverens død udbetales de opsparede midler umiddelbart til den begunstigede.

Stk. 2. Kontohaveren kan tilbagekalde indsættelsen, medmindre kontohaveren over for den begunstigede har givet afkald på dette. Kontohaverens ret til at tilbagekalde indsættelsen går ikke over på den pågældendes arvinger eller dødsbo.

Stk. 3. Pengeinstituttet skal senest samtidig med underretningen af den begunstigede om kontohaverens dødsfald underrette den skifteret, der behandler kontohaveren dødsbo, jf. lov om skifte af dødsboer § 2, om begunstigelsesindsættelsen, det opsparede beløb, samt om hvorvidt udbetaling er sket. Skifteretten skal herefter underrette kontohaverens ægtefælle og livsarvinger og vejlede om indholdet af § 4.«

2. I § 3 indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. Kontohaveren kan ved testamente eller ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at de opsparede midler skal være den begunstigedes søreje.

Stk. 3. Kontohaveren kan ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at de opsparede midler skal båndlægges. Arvelovens § 61 finder tilsvarende anvendelse. Hvis kontohaveren ikke i forbindelse med beslutningen om båndlæggelse har bestemt, hvilken forvaltningsafdeling der skal forvalte de båndlagte midler, bestemmer den skifteret, der behandler boet efter kontohaveren, jf. § 2

i lov om skifte af dødsboer, hvem pengeinstitut-
tet skal udbetale forsikringssummen til.«

3. § 4 affattes således:

»§ 4. Hvis indsættelse af en begunstiget må anses for urimelig i forhold til kontohaverens ægtefælle eller en livsarving, kan det ved dom bestemmes, at de opsparede midler helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller en livsarving i stedet for den begunstigede. Beløbet kan ikke overstige, hvad der ville være tilfaldet den pågældende som boslod og tvangsarv, jf. arvelovens § 5, § 10, og § 11, stk. 2, hvis de opsparede midler i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente bo.

Stk. 2. Ved afgørelsen efter stk. 1 skal der navnlig lægges vægt på

- 1) baggrunden for indsættelsen af den begunstigede,
- 2) ægtefællens, livsarvingernes og den begunstigedes økonomiske behov og
- 3) omstændighederne i øvrigt.

Stk. 3. Har ægtefællen eller en livsarving inden udbetaling af de opsparede midler til den begunstigede gjort indsigelse over for pengeinstituttet mod udbetalingen, må pengeinstituttet ikke udbetale de opsparede midler til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til de opsparede midler. Pengeinstituttet kan dog altid udbetale indtil en tredjedel af de opsparede midler til den begunstigede, og, hvis den pågældende sørger for kontohaverens begravelse, et passende beløb til afholdelse af udgifter herved.

Stk. 4. En sag efter stk. 1 skal anlægges af ægtefællen eller livsarvingerne mod den begunstigede inden 1 år efter, at kontohaveren er afgået ved døden.«

4. § 5 affattes således:

»§ 5. Ved fortolkningen af bestemmelser om indsættelse af en begunstiget anvendes stk. 2-4, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, når de opsparede midler skal udbetales ved kontohaverens død.

Stk. 2. Er kontohaverens ægtefælle indsat som begunstiget, anses den ægtefælle, som kontohaveren ved sin død levede i ægteskab med, som begunstiget.

Stk. 3. Har kontohaveren indsat sine børn som begunstigede, anses hans livsarvinger, herunder hans adoptivbørn og disses livsarvinger, som be-

gunstigede, hver for den andel, arveloven tilde-
ler den pågældende.

Stk. 4. Er kontohaverens arvinger indsat som begunstigede, får arvingerne del i de opsparede midler efter det forhold, som de pågældende i henhold til testamente eller loven er arveberettiget efter kontohaveren.«

5. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Medmindre andet fremgår af omstændighederne, anses som nærmeste pårørende i følgende rækkefølge kontohaverens ægtefælle, en samlever, der opfylder kravene i stk. 2, børn eller arvinger.

Stk. 2. For at være omfattet af stk. 1 skal en samlever leve sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og

- 1) vente, have eller have haft et barn sammen med forsikringstageren, eller
- 2) have levet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Stk. 3. En fælles bopæl som nævnt i stk. 2 anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

§ 5 b. Har kontohaveren ikke indsat en begunstiget, og skal de opsparede midler udbetales ved kontohaverens død, tilfalder de opsparede midler kontohaverens nærmeste pårørende, jf. § 5 a. Er der ikke nogen nærmeste pårørende, tilfalder de opsparede midler kontohaverens dødsbo.

Stk. 2. De opsparede midler tilfalder kontohaverens dødsbo, hvis kontohaveren har bestemt, at der ikke skal være indsat en begunstiget.«

§ 3

I lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer, som senest ændret ved § 4 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Skifteretten kan bestemme, at der bortset fra indhentelse og afgivelse af oplysninger efter stk. 2 og 4 ikke skal foretages yderligere eftersøgning af arvinger, hvis omkostningerne herved ikke vil stå i rimeligt forhold til boets midler.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

2. I § 13, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»En tvangsarving, der skal have sin tvangsarv udbetalt kontant, jf. arvelovens § 50, stk. 2, 1. pkt., anses som arving.«

F. t. l. vedr. forsikringsaftaleloven m.v.

3. I § 22, stk. 1, ændres »§§ 7 a og 7 b« til: »§ 11, stk. 1-3,«.

4. I § 22 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Ægtefællen skal senest i forbindelse med boets udlevering indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20. Skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende sendes gennem skifteretten.«

5. I § 24, stk. 1, ændres »kapitel 3« til: »kapitel 4«.

6. I § 24 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Ægtefællen skal senest i forbindelse med boets udlevering indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20. Skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende sendes gennem skifteretten.«

7. I § 36, nr. 6, ændres »arvelovens § 16, stk. 2,« til: »arvelovens § 25, stk. 2,«.

8. I § 48 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. § 7, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

9. § 81, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Proklama skal udstedes, når et bo skiftes eller udleveres efter §§ 22 eller 24.«

10. I § 101 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Indsigelser mod gyldigheden af en testamentarisk disposition efter arvelovens § 66 afgøres af skifteretten ved kendelse.«

11. Efter kapitel 30 indsættes:

»Kapitel 30 a

Samlevers ret til overtagelse efter vurdering

»§ 111 a. En længstlevende samlever har ret til at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo mod at betale vurderingsbeløbet kontant til boet, hvis parterne på dødstidspunktet

- 1) levede sammen på fælles bopæl i et ægte-skabslignende forhold og havde gjort det i de sidste 2 år forud for dødsfaldet, eller
- 2) levede sammen på fælles bopæl og ventede, havde eller havde haft et fællesbarn.

Stk. 2. En fælles bopæl anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

Stk. 3. For en samlever, der ved testamente er indsat som arving, anses retten efter stk. 1 som

en ret til inden for sin arvelod at overtage de pågældende genstande til vurderingsbeløbet mod at betale et eventuelt overskydende beløb kontant til boet.

Stk. 4. Ønsker samleveren og en arving at overtage det samme aktiv, har samleveren fortrinsret. En særlivsarving efter den førstafdøde samlever har dog fortrinsret til at overtage aktivet, hvis dette har særlig erindringsværdi for den pågældende.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse for aktiver, som arveladeren har rådet over ved testamente.

Stk. 6. Tvister efter stk. 1-4 behandles som sager om retten til at arve, herunder retten til at overtage aktiver efter vurdering, jf. § 89, stk. 1, nr. 1.«

§ 4

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 8. september 2006, som ændret ved § 7 i lov nr. 539 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 36 i, stk. 2, 1. og 2. pkt., affattes således:

»I boer, der har været udleveret til almindeligt privat skifte eller til behandling ved bobestyrer og derefter udleveres til uskiftet bo, afgøres afgiftspligten efter § 36 c på grundlag af den formueoversigt, der skal indleveres efter arvelovens § 22. Afgiften forfalder til betaling ved indlevering af formueoversigten.«

2. § 36 l ophæves.

3. I § 49, stk. 2, indsættes som nr. 10:

»10) Første kopi til den førstafdøde ægtefælles livsarvinger af den formueoversigt, som ægtefællen skal indlevere ved udlevering af et bo til uskiftet bo.«

§ 5

I lov om en garantifond for indskydere og investorer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1066 af 10. december 2003, foretages følgende ændring:

1. I § 9, stk. 2, nr. 10, ændres »arvelovens §§ 61 og 65,« til: »arvelovens §§ 54 og 61,«.

§ 6

I lov om afgift af dødsboer og gaver (boafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 971 af 22. september 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, *litra d*, indsættes efter »i en ældrebolig,«: »eller en person, der på tidspunktet for dødsfaldet levede sammen på fælles bopæl med afdøde og venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde, herunder også når den fælles bopæl er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig,«

2. I § 3, stk. 1, indsættes efter *litra b* som nyt *litra*:

»c) afgiftspligtige udbetalinger fra en pensionsordning som nævnt i pensionsbeskatningslovens § 25, stk. 1, nr. 6, eller § 29, stk. 1, til en frasepareret eller fraskilt ægtefælle, der senest som led i skiftet af fællesboet ved separationen eller skilsmissemis er indsat som uigenkaldeligt begunstiget,«.

Litra c-f bliver herefter *litra d-g*.

3. § 8, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

4. I § 10, stk. 6, 1. pkt., udgår »og 4«.

5. § 12, stk. 1, 4. pkt., ophæves, og i § 12, stk. 1, 5. pkt., der bliver 4. pkt., ændres »stk. 4,« til: »stk. 3,«.

6. I § 36 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6*. Er der givet henstand med udbetaling af arv efter arvelovens §§ 35-37, gives der ligeledes henstand med betaling af den boafgift, der hviler på arvekravet. Boafgiften forfalder til betaling, når henstanden efter arvelovens §§ 35-37 udløber, eller hvis arvekravet overdrages eller belånes. Boafgiften forrentes ikke i henstandsperioden.«

§ 7

I lov om beskatning ved dødsfald (dødsbo-skatte-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 908 af 28. august 2006, foretages følgende ændring:

1. I § 58, stk. 2, 1. pkt., og § 71, stk. 4, ændres »arvelovens § 7 a eller § 7 b« til: »arvelovens § 11, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 4«.

§ 8

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1120 af 10. november 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 4, *litra d*, indsættes efter »i en ældrebolig, eller«: »en person, der på tidspunktet for dødsfaldet levede sammen på fælles bopæl med afdøde eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde, eller«.

2. I § 5, stk. 2, ændres »§ 105, stk. 5,« til: »§ 105 a,«.

3. I § 11 A, stk. 1, nr. 6, og § 12, stk. 1, nr. 4, ændres »§ 5, stk. 5,« til: »§ 5 a«.

§ 9

Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

§ 10

Stk. 1. Lov om forsikringsaftaler § 102, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, lov om forsikringsaftaler § 104, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, lov om visse civile retlige forhold mv. ved pensionsopsparring i pengeinstitutter § 2, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, og lov om visse civile retlige forhold mv. ved pensionsopsparring i pengeinstitutter § 4, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3, finder ikke anvendelse på en begunstigelsesindsættelse, der er foretaget før lovens ikrafttræden, hvis

- 1) indsættelsen er uigenkaldelig, eller
- 2) den begunstigede er forsikringstagerens eller kontohaverens tvangsarving.

Stk. 2. Lov om forsikringsaftaler § 105 a og § 105 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, og lov om visse civile retlige forhold mv. ved pensionsopsparring i pengeinstitutter § 5 a og § 5 b, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 5, finder anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der foretages efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Lovens §§ 3-5, § 6, nr. 1 og 3-6 og §§ 7 og 8 finder anvendelse, når dødsfaldet indtræder efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Lov om afgift af dødsboer og gaver § 3, stk. 1, *litra c*, som indsat ved denne lovs § 6, nr. 2, har virkning for udbetalinger, der finder sted den 1. januar 2008 eller senere.

§ 11

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. §§ 1-3 og § 5 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som

de særlige færøske og grønlandske forhold tilsi-
ger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	3421
1.1.	Lovforslagets baggrund mv.	3421
1.2.	Oversigt over lovforslaget	3421
2.	Forsikringsaftaleloven	3421
2.1.	Gældende ret	3421
2.2.	Udvalgets overvejelser	3422
2.3.	Justitsministeriets overvejelser	3426
3.	Pensionsopsparingsloven	3427
4.	Dødsboskifteloven	3427
4.1.	Eftersøgning af arvinger	3427
4.2.	Proklama	3428
4.3.	Legatar eller arving	3428
4.4.	Indsigelser mod en testamentarisk bestemmelse om fordeling af sædvanligt indbo	3429
4.5.	Ugift samlevers adgang til at overtage hidtidig fælles bolig og sædvanligt indbo	3429
5.	Retsafgiftsloven	3429
6.	Boafgiftsloven, dødsboskatteloven og pensionsbeskatningsloven	3430
7.	De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	3431
8.	De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	3431
9.	De administrative konsekvenser for borgere	3431
10.	De miljømæssige konsekvenser	3431
11.	Forholdet til EU-retten	3431
12.	Hørte myndigheder og organisationer mv.	3431
13.	Sammenfattende skema	3432

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund mv.

Lovforslagets formål er en revision af reglerne om indsættelse af begunstigede i forsikrings- og pensionsordninger samt at gennemføre de ændringer i den øvrige lovgivning, der følger af det forslag til en ny arvelov, der er fremsat samtidig med dette lovforslag.

Lovforslaget bygger i vidt omfang på overvejelserne i betænkning nr. 1473/2006 om revision af arvelovgivningen mv., som i marts 2006 blev afgivet af udvalget til revision af arveloven og lov om skifte af fællesbo mv. (Arvelovsudvalget). Af udvalgets kommissorium fremgår det således, at udvalget ud over at komme med forslag til en fuldstændig revision af arveloven også kan foreslå ændringer i lovgivning, der knytter sig til arveloven.

1.2. Oversigt over lovforslaget

Lovforslaget indeholder forslag til ændringer i forsikringsaftalelovens og pensionsopparingslovens regler om indsættelse af begunstigede i forsikrings- og pensionsopparingsordninger. Ændringsforslagene indebærer bl.a., at ugifte samlevende udtrykkeligt bliver omfattet af standardbegunstigelsesklausulen »nærmeste pårørende«. Der redegøres for disse ændringsforslag i pkt. 2 og 3.

Herudover indeholder lovforslaget forslag til ændringer i dødsboskifteloven. Ændringsforslagene indebærer bl.a. et krav om udstedelse af proklama ved udlevering af bo til ægtefællen efter reglerne om ret til suppleringsarv og ved uskiftet bo. Det foreslås desuden, at der gives en længstlevende samlever adgang til mod betaling at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo, der ejes af den afdøde samlever. Der redegøres for disse ændringsforslag i pkt. 4.

Der foreslås endvidere nogle mindre ændringer og tilpasninger i retsafgiftsloven, boafgiftsloven, pensionsbeskatningsloven og dødsboskatteloven. Disse ændringsforslag er der redegjort for i pkt. 5 og 6.

2. Forsikringsaftalelovens regler om indsættelse af begunstigede i forsikringsordninger

2.1. Gældende ret

Forsikringsaftaleloven indeholder i §§ 97-124 en række bestemmelser om livsforsikring, herunder om indsættelse og tilbagekaldelse af begunstigede i kapital- og renteforsikringsordninger og om udbetaling af en forsikringssum ved forsikringstagerens død.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 102, stk. 1, at forsikringstageren såvel ved tegning af en forsikring som senere kan indsætte en anden som begunsti-

get. I givet fald udbetales forsikringssummen umiddelbart til den begunstigede ved forsikringstagerens død. Forsikringsselskabet kan alene undlade at udbetale forsikringssummen i de tilfælde, hvor forsikringstagerens ægtefælle eller tvangsarvinger i medfør af § 104, stk. 3, jf. stk. 2, gør indsigelse mod udbetalingen, fordi forsikringstageren har indsat en person som begunstiget, der ikke er tvangsarving, og en udbetaling af forsikringssummen vil kunne gøre indgreb i livsarvingernes og ægtefællens tvangsarv samt ægtefællens ret til boslod.

En indsættelse af en begunstiget kan tilbagekaldes, medmindre forsikringstageren har givet afkald herpå over for den begunstigede. Forsikringstagerens ret til at tilbagekalde begunstigelsen går ikke over på hans arvinger eller dødsbo, jf. § 102, stk. 2.

Det fremgår af § 103, at indsættelse af en begunstiget og tilbagekaldelse heraf kun er gyldig, hvis den skriftligt meddeles selskabet eller optages i eller påtegnes policen af selskabet. En skriftlig meddelelse til forsikringsselskabet kan ske ved almindeligt brev eller ved, at der indsendes en kopi af testamentet. Hvis indsættelsen sker ved forsikringstagerens skriftlige meddelelse til selskabet, må det som hovedregel antages, at indsættelsen kun er gyldig, hvis meddelelse er afsendt inden forsikringstagerens død, da formkravet ellers let vil kunne omgås. I retspraksis er dette krav dog blevet fraveget i selvmordstilfælde, jf. f.eks. Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1977, s. 118.

En indsættelse, der ikke opfylder formkravene, kan få betydning som en testamentarisk disposition, men den får ikke den særlige virkning, at forsikringssummen holdes uden for boet. Hvis forsikringstageren har indsat den begunstigede i et testamente under iagttagelse af testamentsformerne, vil den begunstigede således få stilling som testamentsarving i boet.

Forsikringsaftaleloven indeholder ikke regler om adgang til at træffe bestemmelse om, at forsikringssummen skal tilfalde den begunstigede som særeje. I praksis træffes der imidlertid bestemmelse herom enten ved testamente eller – efter en analogi af § 28 a i lov om ægteskabets retsvirkninger – i overensstemmelse med formkravene i forsikringsaftalelovens § 103 om indsættelse af begunstigede.

Forsikringsaftaleloven indeholder heller ikke regler om adgang til båndlæggelse af udbetalte forsikrings- og pensionsopparingssummer. I praksis foretages der imidlertid båndlæggelse af forsikringssummer. Dette sker typisk ved et testamente, som selskabet mv. underrettes om, eller ved underretning til selskabet mv. efter forsikringsaftalelovens § 103.

Hvis der ikke er indsat en begunstiget i en forsikringsordning, og forsikringssummen skal udbetales ved forsikringstagerens død, tilfalder forsikringssummen dødsboet, jf. § 104, stk. 1.

Har forsikringstageren imidlertid indsat en begunstiget, der ikke er tvangsarving efter forsikringstageren, og efterlader forsikringstageren sig ægtefælle, livsarvinger eller arveberettigede adoptivbørn eller disses livsarvinger, skal forsikringssummen, for så vidt angår disse personers boslod og tvangsarvelod, behandles som tilhørende dødsboet og som tillagt den begunstigede ved testamente, jf. § 104, stk. 2. Det antages normalt, at ægtefællens krav efter arvelovens § 7 b, stk. 2, om retten til suppleringsarv, ikke kan angribe en livsforsikringsbegunstigelse.

§ 104, stk. 2, der ikke gælder, hvis begunstigelsen er gjort ugenkaldelig, indebærer, at en forsikringstager ikke ved at tegne en livsforsikring kan disponere over en større sum, end han efter lovgivningen kan råde over ved testamente. Er en af forsikringstagerens tvangsarvinger indsat som begunstiget, vil denne derimod få hele forsikringssummen udbetalt uden om boet, jf. § 102, stk. 1.

Det følger af § 104, stk. 2, at en forsikringssum, der endnu ikke er udbetalt til en begunstiget, ikke må udbetales af forsikrings-selskabet til den pågældende, hvis nogen af de personer, der er nævnt i § 104, stk. 1, over for selskabet gør indsigelse mod udbetalingen. Udbetaling kan således først ske, når det ved forlig eller dom er afgjort, hvem der har ret til forsikringssummen. Forsikrings-selskabet har dog altid ret til at udbetale indtil en tredjedel af forsikringssummen til den begunstigede, eller – hvis den pågældende står for begravelsen af forsikringstageren – et passende beløb til betaling af udgifterne hertil.

Forsikringsaftaleloven indeholder i § 105 regler, der skal anvendes ved fortolkning af bestemmelser om indsættelse af begunstigede, når forsikringssummen skal udbetales ved forsikringstagerens død. Reglerne skal anvendes, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne. Det følger af § 105, stk. 2, at det, hvis forsikringstagerens ægtefælle er indsat som begunstiget, er den ægtefælle, som den pågældende ved sin død levede sammen med, der anses som begunstiget. Det er meget tvivlsomt, om en samlever vil kunne blive omfattet af fortolkningsreglen om ægtefæller i den gældende forsikringsaftalelovs § 105, stk. 2. Har forsikringstageren indsat sine børn som begunstigede, anses hans livsarvinger, derunder hans adoptivbørn og disses livsarvinger, som begunstigede, hver for den andel, arveloven tildeler den pågældende, jf. stk. 3. Er forsikringstagerens arvinger indsat som begunstigede,

tager enhver af dem del i forsikringssummen efter det forhold, hvori den pågældende i henhold til testamente eller efter loven er arveberettiget efter forsikringstageren, jf. stk. 4. Hvis forsikringstageren har indsat sine »nærmeste pårørende« som begunstigede, anses hans ægtefælle som indsat. Hvis forsikringstageren ikke efterlader sig en ægtefælle, anses hans børn for indsat, og hvis der ikke er børn, anses begunstigelsen for sket til fordel for hans arvinger efter det forhold, hvori de i henhold til loven eller et testamente er arveberettigede efter ham, jf. stk. 5. Samlevere er ikke i dag nævnt i opregningen af »nærmeste pårørende« i forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at en samlever ikke efter en konkret vurdering vil kunne blive omfattet af en sådan klausul, men et sådant fortolkningsresultat vil kræve stærke holdepunkter.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 118, at reglerne om kapitalforsikring, herunder reglerne om indsættelse af begunstigede i §§ 102-105, finder anvendelse også for renteforsikringsordninger. Endvidere fremgår det af § 122, at §§ 102-106 finder tilsvarende anvendelse på ulykkesforsikring og sygeforsikring.

2.2. Arvelovsudvalgets overvejelser

Arvelovsudvalget peger i betænkningen på, at reglerne om arv og reglerne om indsættelse af begunstigede i forsikringsordninger følger to forskellige spor, selvom reglerne i vidt omfang tjener samme formål. For arv gælder således reglerne i arveloven, og for begunstigelsesindsættelser i forsikringsordninger gælder reglerne i forsikringsaftaleloven. Udvalget har derfor overvejet, om reglerne i højere grad, end det er tilfældet i dag, bør udformes ens.

Dette kunne f.eks. ske ved at ændre forsikringsaftaleloven således, at forsikringsbeløb, der kommer til udbetaling som følge af et dødsfald, skal fordeles i overensstemmelse med arvelovens fordelingsregler, medmindre der er foretaget en særlig begunstigelsesindsættelse.

En sådan gennemgribende ændring af reglerne om begunstigelsesindsættelser må imidlertid efter udvalgets opfattelse forudsætte, at de gældende regler har rejst grundlæggende problemer i praksis, og det har efter udvalgets opfattelse ikke været tilfældet.

Udvalget foreslår derfor, at den overordnede struktur i de gældende regler bevares.

I lyset af bl.a. de ændrede familiemønstre siden vedtagelsen af forsikringsaftaleloven i 1930 samt forsikrings-selskabernes nuværende praksis på området foreslår udvalget imidlertid en række ændringer og udbygninger i de gældende regler.

Udvalget foreslår for det første en regel om, at forsikringsselskabet senest samtidig med underretning af den begunstigede om dødsfaldet også skal underrette skifteretten herom, jf. pkt. 2.2.1. For det andet foreslår udvalget en lovfæstelse af adgangen til at træffe bestemmelse om, at en udbetalt forsikringssum skal være særeje eller skal båndlægges, jf. pkt. 2.2.2. For det tredje foreslår udvalget, at reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104 ændres, således at bestemmelsen i højere grad kommer til at afhænge af et skøn, jf. pkt. 2.2.3. Endelig foreslås der for det fjerde nogle mindre ændringer i fortolkningsreglerne i forsikringsaftalelovens § 105, jf. pkt. 2.2.4.

Der henvises til betænkningen s. 574-577.

2.2.1. Indførelse af en underretningsregel

Efter de gældende regler i lov om finansiel virksomhed kapitel 9 kan et forsikringsselskab ikke i forsikringstagerens levende live give oplysninger til arvinger eller andre om, hvem forsikringstageren har indsat som begunstiget i en forsikringsordning, og forsikringstagerens ægtefælle og livsarvinger skal efter de gældende regler heller ikke underrettes om udbetaling af forsikringssummen til en begunstiget ved forsikringstagerens død.

Dette medfører, at ægtefællen og livsarvingerne efter de gældende regler ofte ikke har mulighed for at bedømme deres retsstilling i forhold til reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der indføres en regel i forsikringsaftaleloven om, at selskabet senest samtidig med underretningen af den begunstigede om forsikringsbegivenhedens indtræden skal underrette skifteretten om, hvem der er indsat som begunstiget, forsikringssummens størrelse og om udbetaling er sket. Det foreslås endvidere, at skifteretten efter underretningen fra selskabet skal underrette forsikringstagerens ægtefælle og livsarvinger om begunstigelsen samt vejlede dem om adgangen til at kræve regulering efter forsikringsaftalelovens § 104.

Hvis ægtefællen eller livsarvingerne fremsætter krav om regulering, inden udbetaling er sket, skal selskabet som hidtil være uberettiget til at udbetale forsikringssummen til den umiddelbart begunstigede.

Der henvises til betænkningen s. 577-579.

2.2.2. Særejebestemmelser og bestemmelser om båndlæggelse af udbetalte forsikringssummer

Som anført i pkt. 2.1. træffes der i praksis bestemmelser om, at en forsikringssum skal være den begunstigedes særeje, uden at der er en udtrykkelig hjemmel hertil.

Udvalget foreslår, at denne praksis lovfæstes, således at forsikringsaftaleloven kommer til at indeholde en regel, der fastslår, at en bestemmelse om særeje skal træffes enten ved testamente eller efter reglerne om indsættelse af begunstigede eller tilbagekaldelse af en begunstiging i forsikringsaftalelovens § 103, stk. 1.

Som anført i pkt. 2.1. træffes der endvidere i praksis bestemmelser om, at en forsikringssum skal båndlægges, uden at der er en udtrykkelig hjemmel hertil.

Udvalget foreslår, at denne praksis lovfæstes, således at forsikringsaftaleloven kommer til at indeholde en regel, der fastslår, at en bestemmelse om båndlæggelse af udbetalte forsikringssummer skal meddeles til forsikringsselskabet i overensstemmelse med formkravene i forsikringsaftalelovens § 103, stk. 1.

I modsætning til forslaget vedrørende særejebestemmelser skal forsikringstageren derimod ikke ved testamente kunne bestemme, at forsikringssummen skal båndlægges. Baggrunden herfor er, at en testamentarisk bestemmelse ikke giver sikkerhed for, at selskabet har kendskab til båndlæggelsen. Hvis en bestemmelse om båndlæggelse gyldigt kunne træffes i et testamente, ville der være risiko for, at forsikringsselskabet allerede havde nået at udbetale beløbet til den begunstigede, inden testamentets indhold blev kendt på skiftet efter forsikringstageren. Udvalget finder, at det bør være skifteretten, der bestemmer, hvem forsikringssummen skal udbetales til, når forsikringssummen er båndlagt. Udbetaling vil typisk skulle ske til en forvaltningsafdeling i overensstemmelse med testamentets bestemmelser.

En lovfæstelse af adgangen til båndlæggelse bør efter udvalgets opfattelse ske ved, at arvelovens regler om båndlæggelse af friarv gøres tilsvarende anvendelige på forsikringssummer.

Der henvises til betænkningen s. 581-583.

2.2.3. Regulering efter forsikringsaftalelovens § 104

Den gældende reguleringsregel i forsikringsaftalelovens § 104 bygger på en »mekanisk« sammenhæng med de familieretlige og arveretlige regler om boslod og tvangsarvelod. Hvis lovens betingelser for regulering er opfyldt, skal der derfor ikke foretages nogen vurdering af, om ægtefællen eller livsarvingerne har et reelt behov for reguleringen.

Det er udvalgets opfattelse, at der er behov for at nuancere den bedømmelse, der skal foretages ved en regulering efter forsikringsaftalelovens § 104, således at der alene sker regulering i tilfælde, hvor der er et reelt økonomisk behov for det.

Udvalget foreslår på den baggrund, at reguleringsreglen udformes således, at det ved dom kan bestemmes, at en forsikringssum helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller livsarvingerne efter forsikringstageren, hvis en begunstigelsesindsættelse må anses for urimelig i forhold til ægtefællen eller livsarvingerne.

I både Norge, Sverige og Finland har der været regler, der svarer til den gældende regel i forsikringsaftalelovens § 104. Det skyldes, at forsikringsaftalelovgivningen fra 1924 bygger på et fællesnordisk kommissionsarbejde. I Finland findes der ikke længere en reguleringsregel. I den svenske forsikringsaftalelovs 14. kapitel, 7 §, og den norske forsikringsaftalelovs § 16-6 findes der i dag mere skønspregede regler.

Bestemmelsen bør - som det er tilfældet med den gældende forsikringsaftalelovs § 104, stk. 2 - kunne påberåbes af ægtefællen og livsarvingerne.

I lyset af at bestemmelsens anvendelse i højere grad skal bygge på et skøn, finder udvalget, at der i loven bør angives nogle forhold, som skal indgå ved vurderingen af, om der skal ske regulering.

For det første bør der lægges vægt på baggrunden for indsættelsen af den begunstigede. Herudover må den begunstigedes samt ægtefællens og livsarvingernes økonomiske behov indgå ved vurderingen af, om der skal ske regulering. Da der er tale om en skønregel, bør lovens angivelse af hensyn imidlertid ikke være udtømmende, og det bør derfor fremgå af bestemmelsen, at der også kan lægges vægt på andre relevante omstændigheder.

Det er efter udvalgets opfattelse ikke rimeligt, at ægtefællen eller en livsarving i forbindelse med et krav om regulering skal kunne få tillagt et beløb, der er større end det beløb, som ægtefællen eller livsarvingen måtte have affundet sig med at gå glip af, hvis forsikringstageren i stedet havde oprettet et testamente til fordel for den begunstigede. Derfor foreslår udvalget, at det beløb, som skal tilfalde ægtefællen eller livsarvingerne i stedet for den begunstigede, ikke skal kunne overstige, hvad der ville være tilfaldet ægtefællen eller en livsarving som boslod og tvangsarv, hvis forsikringssummen i stedet var gået ind i forsikringstagerens bo. Hvis en livsarvings tvangsarv er blevet begrænset til 1 mio. kr., jf. § 5, stk. 2, i forslaget til ny arvelov, er det denne beløbsgrænse, der skal iagttages. Da reglen om ægtefællens ret til suppleringsarv (500.000 kroners reglen) i § 11, stk. 2, i forslaget til ny arvelov, er en tvangsarveretlig regel, bør suppleringsarv også indgå ved vurderingen efter bestemmelsen.

De ændrede familiemønstre, hvor man ofte bliver gift flere gange, og hvor der er særbørn, indebærer, at der i dag i højere grad, end det var tilfældet tidligere,

kan være foretaget indsættelser af tvangsarvinger eller ægtefællen som begunstigede, hvor indsættelsen kan være urimelig i forhold til ægtefællen og de øvrige livsarvinger.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der også skal være adgang til regulering i tilfælde, hvor forsikringstageren har indsat en begunstiget, der er den pågældendes tvangsarving, hvis forsikringstageren efterlader sig ægtefælle eller livsarvinger. Reglen bør således også kunne anvendes, hvis ægtefællen er indsat som begunstiget, og en sådan begunstigelse må anses for urimelig i forhold til livsarvingerne efter forsikringstageren, eller hvis livsarvingerne efter forsikringstageren er indsat som begunstiget, og denne indsættelse må anses for urimelig i forhold til ægtefællen.

For at indbetalinger på en ordning er skattefradragsberettiget efter reglerne i pensionsbeskatningsloven, er det en betingelse, at der ikke i forsikringsaftalen er indsat andre begunstigede end forsikringstagerens nærmeste pårørende i forsikringsaftalelovens forstand, eller forsikredes ægtefælle eller fraskilte ægtefælle, forsikredes livsarvinger, stedbørn eller stedbørns livsarvinger eller en navngiven person, der har fælles bopæl med forsikrede ved indsættelsen, eller dennes livsarvinger, jf. § 8, stk. 1, nr. 4 (rateforsikringer i pensionsøjemed), § 10, stk. 1, nr. 4, (kapitalforsikringer i pensionsøjemed), § 11 A, stk. 1, nr. 6 (rateopsparing i pensionsøjemed), og § 12, stk. 1, nr. 4 (opsparing i pensionsøjemed). De skattemæssige regler fører formentlig til, at der sjældent foretages indsættelser af begunstigede uden for denne kreds.

Efter gældende ret gælder beskyttelsen af den længstlevende ægtefælle og tvangsarvingerne ikke, hvis en begunstigelsesindsættelse i en livsforsikring mv. er gjort uigenkaldelig, jf. forsikringsaftalelovens § 104, stk. 2, 2. pkt. Det er efter udvalgets opfattelse ikke en tilfredsstillende retstilstand, at forsikringstageren ved at indsatte en person som uigenkaldeligt begunstiget generelt kan fratage ægtefællen og livsarvingerne beskyttelsen efter § 104, og udvalget foreslår derfor, at denne begrænsning i reglens anvendelsesområde ikke videreføres.

Hvis ægtefællen eller livsarvingerne inden udbetaling af forsikringssummen har gjort indsigelse, bør selskabet som hidtil ikke udbetale forsikringssummen til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til forsikringssummen.

Udvalget foreslår, at forsikrings-selskabet uanset en indsigelse mod begunstigelsesindsættelsen skal være berettiget til at udbetale $\frac{1}{4}$ af forsikringssummen til den begunstigede. Dette svarer til det beløb, der er til-

F. t. l. vedr. forsikringsaftaleloven m.v.

bage, når der er foretaget fuldt fradrag for ægtefællens boslod og tvangsarv. Udvalget finder en sådan ændring rimelig, således at det sikres, at der i intet tilfælde kan blive udbetalt for meget af forsikringssselskabet. Endelig foreslås det, at der herudover altid skal være adgang til at udbetale et passende beløb til dækning af omkostningerne ved forsikringstagerens begravelse.

Udvalget anfører, at ægtefællen eller livsarvingerne ret hurtigt efter forsikringstagerens død bør tage stilling til, om der skal fremsættes krav om regulering. Det bør således ikke være muligt for ægtefællen og livsarvingerne at fremkomme med en indsigelse efter lang tids forløb på et tidspunkt, hvor den begunstigede har indrettet sig på, at forsikringssummen tilfalder den pågældende. Jo længere tid der går fra forsikringstagerens dødsfald, desto sværere bliver det endvidere at foretage den rimelighedsvurdering, som anvendelsen af bestemmelsen bygger på.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der skal anlægges sag mod den begunstigede inden 1 år efter forsikringstagerens død. Med en frist af denne længde gives der efter udvalgets opfattelse fornøden tid til at søge om fri proces og få beskikket værge for umyndige arvinger mv.

Et krav om regulering bør efter udvalgets opfattelse først kunne fremsættes, når forsikringstageren er afgået ved døden. Baggrunden herfor er, at skønnet over, om der er behov for regulering, i mange tilfælde formentlig først kan foretages på dette tidspunkt. Hertil kommer, at en genkaldeligt begunstiget reelt ikke har nogen rettigheder over forsikringen, så længe forsikringstageren er i live, og at det på denne baggrund kunne forekomme noget mærkværdigt, at den pågældende skulle kunne sagsøges af ægtefællen og/eller livsarvingerne.

Udvalget har overvejet, om reguleringsreglen i § 104 også fremover bør kunne anvendes på renteforsikringer, jf. forsikringsaftalelovens § 118, der generelt bestemmer, at reglerne om kapitalforsikring også finder anvendelse på renteforsikringer.

Livsbedingede renteforsikringer oprettes ofte af forsørgelsesmæssige hensyn, f.eks. i form af en overlevelsesrente til ægtefællen eller en samlever eller i form af en børnepension til en livsarving. Udvalgets forslag til ændring af forsikringsaftalelovens § 104 indebærer, at der kan ske regulering i tilfælde, hvor en begunstigelsesindsættelse må anses for urimelig i forhold til ægtefællen eller en livsarving, og forsikringstageren derved har »omgået« arvelovens regler om boslod og tvangsarv. En indsættelse af en begunstiget (medforsikret) i en renteforsikringsordning vil efter

udvalgets opfattelse i praksis næppe kunne være urimelig og danne grundlag for regulering. Baggrunden herfor er, at der ikke er en reel omgældsrisiko, fordi udbetaling fra en sådan forsikring forudsætter, at den begunstigede (medforsikrede) lever på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden (forsikringstagerens død), og der sker ikke en udbetaling fra forsikringssselskabet, hvis dette ikke er tilfældet. Renteforsikringsordninger indgår desuden ofte som led i en kollektiv pensionsordning, hvor ydelserne udelukkende fastsættes ud fra den enkeltes alder på tegningstidspunktet og indbetalingens størrelse. Ordningen etableres endvidere for en bestemt gruppe med et forudsat fastsat dækningsomfang. Det vil typisk indebære, at der er en fast ægtefællepension, uanset om forsikringstageren er gift, og at der er en børnepension, uanset om forsikringstageren har børn. I en sådan situation vil det efter udvalgets opfattelse ikke være muligt at nå frem til, at indsættelsen af den begunstigede (medforsikrede) kan anses for urimelig.

Udvalget foreslår på denne baggrund, at reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104 ikke skal finde anvendelse på renteforsikringer, uanset om ordningen er individuel, f.eks. en privattegnet overlevelsesrente til fordel for en ægtefælle, eller kollektiv, f.eks. en ægtefællepension omfattet af tjenestemandspensionsreglerne. Det er en konsekvens heraf, at den foreslåede underrettningsregel heller ikke skal finde anvendelse på renteforsikringer. De øvrige ændringer i forsikringsaftaleloven bør derimod efter udvalgets opfattelse finde anvendelse også på renteforsikringer.

Der er efter udvalgets opfattelse ikke behov for at fastsætte særlige regler om ulykkesforsikringer og sygeforsikringer, jf. den gældende forsikringsaftalelovs § 122. Dette indebærer, at den foreslåede reguleringsregel også vil finde anvendelse på ulykkesforsikringer og sygeforsikringer.

Der henvises til betænkningen s. 583-594.

2.2.4. Fortolkningsregler

Antallet af ugifte samlevende par udgør i dag ca. 290.000. På denne baggrund og i lyset af udvalgets forslag til regulering af ugifte samlevendes arveretlige stilling i betænkningens kapitel 9 finder udvalget, at fortolkningsreglerne i forsikringsaftaleloven også bør regulere denne i praksis vigtige persongruppe.

Efter udvalgets opfattelse er der dog ikke behov for en fortolkningsregel for de tilfælde, hvor en samlever er indsat uden navns nævnelse, da dette praktisk talt ikke forekommer i praksis. I lyset af samfundsudviklingen og de foreslåede regler om arveret for samlevende i betænkningens kapitel 9, finder udvalget

imidlertid, at ugifte samlevende bør indgå i opregningen af, hvem der anses for forsikringstagerens »nærmeste pårørende«. Hertil kommer, at »nærmeste pårørende« i praksis er langt den mest anvendte begunstigelisklausul. Da der ikke i lovgivningen er en fast definition af ugifte samlevende, og da det efter udvalgets opfattelse er vigtigt ikke at indføre for mange forskelligartede definitioner, foreslår udvalget, at afgrænsningen skal foretages på samme måde som i den foreslåede regel om legal arveret for ugifte samlevende i § 40 i udvalgets udkast til ny arvelov. Efter udvalgets udkast til § 40 er det en betingelse for legal arveret, at den længstlevende ved arveladers død levede og havde levet sammen på fælles bopæl med arvelader de sidste 2 år før dødsfaldet, og sammen med arvelader ventede, havde eller havde haft et barn. Endvidere bør en samlever, der har oprettet et udvidet samlevertestamente sammen med forsikringstageren efter § 92 i udvalgets udkast til arvelov være omfattet af udtrykket samlever i begunstigelisklausulen »nærmeste pårørende«. Med et sådant testamente kan et ugift samlevende par bestemme, at de skal arve hinanden og arves, som var de ægtefæller. Efter lovudkastets § 92 kan et udvidet samlevertestamente oprettes af ugifte samlevende, der opfylder betingelserne for at kunne indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden, og som lever sammen på fælles bopæl. Det er endvidere en betingelse, at de har, har haft eller venter et barn sammen, eller har levet sammen på fælles bopæl mindst de sidste 2 år før underskrivelsen af testamentet. Det er endelig en forudsætning, at en eller begge parter ikke i forvejen har oprettet gyldigt samlevertestamente efter bestemmelsen med en anden.

Den foreslåede afgrænsning vil sikre, at en betydelig gruppe af de eksisterende samlivsforhold vil kunne blive omfattet af begrebet »samlever« i begunstigelisklausulen »nærmeste pårørende«.

Den gældende forsikringsaftalelovs udgangspunkt er, at forsikringssummen tilfalder dødsboet, hvis der ikke er indsat en begunstiget. Det praktiske udgangspunkt i dag er imidlertid, at forsikringssummen tilfalder »nærmeste pårørende«, fordi denne klausul anvendes standardmæssigt i de fleste forsikringsaftaler.

Udvalget foreslår, at reglerne kommer til at afspejle dette praktiske udgangspunkt, således at forsikringssummen tilfalder »nærmeste pårørende«, hvis der ikke er indsat en begunstiget. Kun hvis der ikke er nogen nærmeste pårørende, eller hvis forsikringstageren har bestemt, at der ikke skal være nogen begunstiget, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens dødsbo.

Herudover foreslår udvalget, at det præciseres, at et afkald fra f.eks. forsikringstagerens børn på en forsik-

ringssum indebærer, at forsikringssummen i stedet skal tilfalde den eller de næste i rækkefølgen af »nærmeste pårørende«.

Udvalget anfører, at det bør overvejes at ændre pensionsbeskatningsloven, således at den gruppe af ugifte samlevende, der omfattes af standardbegunstigelisklausulen »nærmeste pårørende«, også bliver omfattet af pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d), og dermed af beskatningsreglerne i lovens kapitel 2. Samleverbegrebet bør efter udvalgets opfattelse også overvejes nærmere i relation til pensionsbeskatningslovens § 5 om garanterede ydelser, § 11 A om rateopsparing i pensionsøjemed og § 12 om opsparing i pensionsøjemed.

Der henvises til betænkningen s. 594-601.

2.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets anbefaling om, at der indføres en regel om, at forsikringselskaberne skal underrette skifteretten om, hvem der er indsat som begunstiget i en forsikringsordning, og at skifteretten efterfølgende skal underrette ægtefællen og livsarvingerne herom samt vejlede om adgangen til at kræve regulering efter forsikringsaftalelovens § 104. Det er Justitsministeriets opfattelse, at der alene bør stilles krav om underretning i tilfælde, hvor det er en dansk skifteret, der behandler dødsboet, jf. § 2 i lov om skifte af dødsboer, dvs. i tilfælde, hvor afdøde havde hjemting i en dansk retskreds, eller hvor boet efter en forsikringstager bosat i udlandet er blevet henvist til behandling ved en dansk skifteret.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde den foreslåede lovfæstelse af adgangen til at træffe bestemmelser om særeje og om båndlæggelse af forsikringssummer.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde, at reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104 bør nuanceres, således at der alene kan ske regulering i tilfælde, hvor der er et reelt økonomisk behov for det. Som det er tilfældet med den gældende regel, bør den begunstigede ikke ved en regulering kunne tilpligtes at aflevere et større beløb til ægtefællen og/eller livsarvingerne, end hvad der ville være tilfaldet disse som boslod og tvangsarv, hvis forsikringssummen i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente bo. Efter udvalgets forslag kan forsikringselskabet eller pengeinstituttet altid udbetale indtil $\frac{1}{4}$ af forsikringssummen eller opsparingen til den begunstigede. I lyset af den foreslåede nedsættelse af ægtefællens tvangsarv til $\frac{1}{4}$ af den legale arvelod foreslår Justitsministeriet, at det beløb, som forsikringselskabet altid kan udbetale til

den begunstigede må udgøre indtil 1/3 af forsikringssummen.

Udvalget foreslår, at renteforsikringer ikke skal være omfattet af reguleringsadgangen. Justitsministeriet finder, at en begunstigeelse i en renteforsikring som den absolutte hovedregel ikke vil kunne være urimelig og dermed danne grundlag for regulering. Det vil imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse være betænkeligt helt at udelukke adgangen til regulering i denne situation. Det kan således ikke udelukkes, at en renteforsikring er blevet tegnet for en betydelig sum i forsikringstagerens levende live alene med det formål at unddrage ægtefællen og livsarvingerne midlerne. På denne baggrund er lovforslaget udformet således, at reglerne om underretning og adgangen til regulering også gælder for renteforsikringer.

I lyset af at der i dag findes ca. 290.000 ugifte par, er Justitsministeriet enig med udvalget i, at forsikringsaftaleloven også bør indeholde regler om fortolkningen af begunstigelsesindsættelser for de tilfælde, hvor en samlever er indsat. Da samleverne i praksis ikke indsættes uden navns nævnelse, er der som anført af udvalget ikke behov for en særlig fortolkningsregel for denne type indsættelser. Samleverne bør derimod i højere grad, end det er tilfældet efter de gældende regler, kunne anses for omfattet af gruppen af »nærmeste pårørende«. Justitsministeriet er derfor enig med udvalget i, at samleverne udtrykkeligt bør nævnes i denne standardbegunstigelsesklausul. Af de grunde, der er anført af udvalget, kan Justitsministeriet tiltræde, at samleverne indplaceres i standardbegunstigelsen for forsikringstagerens børn og andre livsarvinger, dvs. på samme måde som ægtefællen er indplaceret. For så vidt angår afgrænsningen af, hvilke typer af samliv der kan føre til, at en længstlevende samlever bliver omfattet af udtrykket »nærmeste pårørende«, foreslår Justitsministeriet, at der anvendes den samme afgrænsning, som gælder for opnåelse af arvetret efter de foreslåede regler om udvidet samlevetestamente i §§ 87-89 i det forslag til ny arvelov, der er fremsat samtidig med dette lovforslag. Dette indebærer, at en samlever som udgangspunkt indgår i kredsen af personen i standardbegunstigelsen »nærmeste pårørende«, hvis den pågældende på tidspunktet for forsikringstagerens død bor sammen med den pågældende på fælles bopæl og enten har et barn sammen med forsikringstageren eller har boet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i mindst de sidste 2 år.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-5, og bemærkningerne til disse bestemmelser.

For så vidt angår udvalgets overvejelser om ændring af pensionsbeskatningsloven, således at den gruppe af ugifte samlevende, der omfattes af standardbegunstigelsesklausulen »nærmeste pårørende«, også bliver omfattet af beskatningsreglerne i pensionsbeskatningslovens kapitel 2, henvises til § 8, nr. 1-3, og bemærkningerne til disse bestemmelser.

3. Pensionsopsparingsloven

Pensionsopsparingsloven (lov nr. 293 af 24. 1996 om visse civile retlige forhold mv. ved opsparing i pengeinstitutter) indeholder i §§ 2-5 regler om indsættelse af begunstigede i pensionsopsparinger i pengeinstitutter, der svarer til reglerne i forsikringsaftalelovens §§ 102-105.

Arvelovsudvalget foreslår, at pensionsopsparingslovens §§ 2-5 ændres på tilsvarende måde som forsikringsaftalelovens §§ 102-105 (lovforslagets § 1, nr. 1-5), således at reglerne også fremover har det samme indhold. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1-5, og bemærkningerne til disse bestemmelser.

4. Dødsboskifteloven

4.1. Eftersøgning af arvinger

4.1.1. Gældende ret

De gældende regler om skifterettens, skifteværgerens og bobestyrerens pligt til at søge arvingsforholdene afdækket, herunder eftersøge arvinger, findes i dødsboskiftelovens § 7, stk. 2 og 4, § 15 og § 48.

Efter dødsboskiftelovens § 7, stk. 2, indhenter skifteretten de nødvendige oplysninger om arvinger fra det centrale personregister og om afdødes testamentariske dispositioner fra centralregisteret for testamenter eller på anden måde, medmindre det på forhånd er klart, at oplysninger om arvinger og legatarer er uden betydning for boets behandling, f.eks. fordi boet er uden nævneværdige midler og skal udlægges uden skiftebehandling. Efter § 7, stk. 4, skal afdødes pårørende på skifterettens foranledning give de oplysninger om arveforholdene, som de er bekendt med.

Efter § 15, stk. 1, beskikker skifteretten bl.a. en skifteværge i tilfælde, hvor det ikke vides, om arvingen er i live (nr. 1), eller hvor arvingens opholdssted er ukendt (nr. 2). Det følger af § 16, stk. 1, at skifteværgeren - i det omfang arvingen eller dennes værge selv er forhindret i det - varetager arvingens interesser under boets behandling. Skifteværgeren skal i privat-skiftede boer i de i § 15, stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte si-

tuationer lade arvingen eftersøge, således at det så vidt muligt inden boets afslutning kan fastslås, om arvingen er i live, eller hvor arvingen opholder sig. Skifteretten kan yde bistand i forbindelse med eftersøgningen. Er der truffet afgørelse om undladelse af yderligere eftersøgning af arvingen, kan boet udleveres til privat skifte, hvis arvingerne og skifteværgerne anmoder om det, jf. § 25, stk. 1, nr. 1.

Det følger af dødsboskiftelovens § 36, at skifteretten bl.a. udleverer et bo til behandling ved bobestyrer, hvis der ikke findes arvinger i boet, eller det er usikkert, hvem der er arvinger (nr. 5), eller der ikke inden rimelig tid har kunnet træffes bestemmelse om, at boet skal behandles på anden måde. Vides det ikke, om en arving eller legatar er i live, eller er vedkommendes opholdssted ukendt, eller er det uklart, hvem der er arvinger, skal bobestyreren efter § 48, stk. 1, søge de nødvendige oplysninger derom tilvejebragt. Eftersøgning af arvinger og legatarer kan efter stk. 2 undlades, hvis det må antages, at der ikke bliver arv eller legat at udlodde. Eftersøgning kan således undlades, hvis boet må antages at være insolvent. Efter stk. 3 har bobestyreren i samme omfang som skifteretten adgang til at få oplysninger og bistand fra offentlige myndigheder.

4.1.2. Lovforslagets udformning

Arvelovsudvalget anfører, at bl.a. den ændrede etniske sammensætning af befolkningen øger behovet for en regel, der kan begrænse antallet af tids- og resourcekrævende eftersøgninger af arvinger i andre lande, også selvom det forventes, at der fremover vil være færre boer med mange arvinger, fordi der typisk vil være færre børn i den enkelte familie. På den anden side vil der formentlig blive flere boer med komplicerede arveforhold, fordi arveladeren havde både hel- og halvsøskende og/eller halvsøskende på både fædre- og mødre side.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der indsættes en regel i dødsboskifteloven, hvorefter skifteretten kan bestemme, at manglende arvinger ikke skal efterspores, hvis omkostningerne herved ikke vil stå i rimeligt forhold til boets midler. Skifteretten skal dog altid foretage en sædvanlig undersøgelse efter dødsboskiftelovens § 7, stk. 2 og 4.

Hvis et bo er blevet udleveret til bobestyrerbehandling, bør bobestyreren efter udvalgets opfattelse have mulighed for at indstille til skifteretten, at der ikke skal foretages yderligere undersøgelser efter en arving, hvis man ikke ved, om den pågældende er i live, eller hvis arvingens opholdssted er ukendt. Også i denne situation bør det være et krav, at yderligere ef-

tersøgning ikke vil stå i rimeligt forhold til boets midler.

Der henvises til betænkningen s. 47-49 og s. 67.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1 (forslaget til dødsboskiftelovens § 7, stk. 5) og § 3, nr. 8 (forslaget til dødsboskiftelovens § 48, stk. 3) og bemærkningerne til disse bestemmelser.

4.2. Proklama

4.2.1. Gældende ret

I alle boer, der skiftes privat eller ved bobestyrer, har der siden indførelsen af dødsboskifteloven i 1996 skullet udstedes proklama, jf. dødsboskiftelovens 81, stk. 2.

Når et bo udleveres til uskiftet bo, jf. kapitel 4 i forslaget til ny arvelov, eller når ægtefællen udtager boet efter reglen om ret til suppleringsarv, jf. § 11, stk. 2, i forslaget til ny arvelov, kan der udstedes proklama, men det er ikke obligatorisk. I praksis udstedes der i disse tilfælde kun proklama i begrænset omfang.

4.2.2. Lovforslagets udformning

Arvelovsudvalget foreslår i betænkningen s. 125-126, at proklama skal være obligatorisk ved enhver udlevering til uskiftet bo og ved udlæg til den længstlevende ægtefælle efter dødsboskiftelovens § 22, jf. § 11, stk. 2, i forslaget til ny arvelov (retten til suppleringsarv). Som begrundelse for forslaget henviser udvalget bl.a. til, at et proklama vil give den længstlevende ægtefælle overblik over sin økonomiske situation i de formentlig ikke ganske få tilfælde, hvor ægtefællerne i vidt omfang har haft en opspaltet økonomi under ægteskabet. Udvalget har endvidere lagt vægt på, at udstedelse af proklama hverken er beko- steligt eller ressourcekrævende.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 4 (forslaget til dødsboskiftelovens § 22, stk. 4.), § 3, nr. 6 (forslaget til dødsboskiftelovens § 24, stk. 4.), samt § 3, nr. 9 (ændring af dødsboskiftelovens § 81, stk. 2) samt bemærkningerne til disse bestemmelser.

4.3. Legatar eller arving

4.3.1. Gældende ret

Som legatar anses efter dødsboskiftelovens § 13, stk. 1, den, der skal arve en bestemt angivet pengesum eller bestemt angivne formuegenstande. Efter stk. 2 kan arveladeren ved testamente bestemme, om den,

der alene skal modtage friarv, skal have stilling som arving eller legatar. Hvor særlige grunde taler for det, kan skifteretten efter stk. 3 bestemme, at en legatar skal have stilling som arving. Skifteretten kan endvidere bestemme, at en arving skal have stilling som legatar, hvis den pågældende samtykker deri eller alene skal arve en ubetydelig del af boet. Den pågældende mister ikke derved sin ret til at forlange overtagelse efter vurdering.

En legatar har ikke den samme indflydelse på bobehandlingen som en arving. Således har en legatar normalt ikke indflydelse på, efter hvilken skifteform boet skal behandles, og har ikke stemmeret på bomøder eller i øvrigt bestemmelsesret i de af boets forhold, der ikke vedrører legatet.

4.3.2. Lovforslagets udformning

Efter § 50, stk. 2, i forslaget til ny arvelov kan arveladeren ved testamente bestemme, at en tvangsarving skal have sin arv udbetalt kontant.

Arvelovsudvalget anfører i betænkningen s. 366, at forslaget til § 50, stk. 2, kan give anledning til tvivl om, hvorvidt den pågældende herefter må anses for arving eller legatar i boet.

Udvalget foreslår på den baggrund, at dødsboskiftelovens § 13, stk. 1, præciseres, således at det klart kommer til at fremgå, at en tvangsarving, der ifølge testamente skal have sin tvangsarv udbetalt kontant, bevarer sin status som arving i boet. Herved bevarer tvangsarvingen sin medbestemmelsesret i boets forhold.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 2 (forslaget til ændring af dødsboskiftelovens § 13, stk. 1), og bemærkningerne til denne bestemmelse.

4.4. Indsigelse mod en testamentarisk bestemmelse om fordeling af sædvanligt indbo og personlige effekter mv.

4.4.1. Gældende ret.

Efter dødsboskiftelovens § 89, stk. 1, nr. 1, jf. § 101, stk. 1, skal bl.a. tvister om retten til at arve behandles af skifteretten, der træffer afgørelse ved dom. Bestemmelsen indebærer, at indsigelser mod gyldigheden af testamentariske dispositioner er domssager.

4.4.2. Lovforslagets udformning

Efter § 66 i forslaget til ny arvelov kan en testamentarisk bestemmelse om fordeling af sædvanligt indbo og personlige effekter oprettes skriftligt af testator ved en dateret og underskrevet erklæring. De almindelige

regler om oprettelse af testamente skal således ikke være opfyldt.

En testamentarisk disposition efter forslaget til § 66 omhandler alene aktiver af begrænset formueværdi.

Udvalget foreslår derfor i betænkningen s. 249, at indsigelser mod en sådan testamentarisk disposition skal afgøres af skifteretten ved kendelse frem for under en domssags mere omfattende former. En sådan ændring af loven vil efter udvalgets opfattelse forhindre, at tvister om indbofordelinger kommer til at trække behandlingen af boerne i langdrag.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 10, (forslaget til dødsboskiftelovens § 101, stk. 3), og bemærkningerne til denne bestemmelse.

4.5. Ugift samlevers adgang til overtagelse af hidtidig fælles bolig og sædvanligt indbo

Arvelovsudvalget anfører i betænkningen s. 375f, at en længstlevende samlever, uanset om den pågældende i øvrigt skal arve førstafdøde, kan have behov for at overtage aktiver, der tilhører den førstafdøde samlever.

Udvalget foreslår derfor en regel om, at den længstlevende samlever har ret til at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo mod at betale et overskydende beløb kontant til boet.

En sådan ret bør samleveren efter udvalgets opfattelse kun have, hvis parterne på dødstidspunktet levede sammen på fælles bopæl og havde gjort det i de sidste 2 år forud for dødsfaldet, eller hvis parterne levede sammen og ventede, havde eller havde haft et fællesbarn. Efter udvalgets udkast er det ikke et krav, at samlivforholdet skal have været ægteskabslignende.

Justitsministeriet kan tiltræde den foreslåede styrkelse af samleverens retsstilling. Af hensyn til sammenhængen med bl.a. de foreslåede regler i arveloven om oprettelse af udvidet samlevertestamente finder Justitsministeriet, at den foreslåede overtagelsesadgang kun bør gælde i forhold til samlivsforhold, der har haft en ægteskabslignende karakter.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 11 (forslaget til dødsboskiftelovens kapitel 30 a), og bemærkningerne hertil.

5. Retsafgiftsloven

Efter retsafgiftslovens § 48, stk. 1, skal der betales en afgift på 175 kr. for attester, afskrifter, udskrifter, fotokopier eller lignende, der udfærdiges af retten.

Det følger af § 22 i forslaget til ny arvelov, at en længstlevende, der har fået boet udleveret til uskiftet

bo, inden 6 måneder fra dødsfaldet skal indlevere en oversigt over sin egen og den førstafdøde ægtefælles formue til skifteretten. Efter § 22, stk. 3, skal skifteretten efter anmodning udlevere et eksemplar af formueoversigten til arvingerne.

Arvelovsudvalget anbefaler i betænkningen s. 449, at der ikke skal betales afgift efter retsafgiftslovens § 48, stk. 1, af den første genpart af formueoversigten, der udleveres til livsarvingerne.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslaget § 4, nr. 3 (forslaget til retsafgiftslovens § 49, stk. 2, nr. 10), og bemærkningerne til denne bestemmelse.

6. Boafgiftsloven, dødsboskatteloven og pensionsbeskatningsloven

Som følge af forslaget til ny arvelov foreslås boafgiftsloven, dødsboskatteloven og pensionsbeskatningsloven ændret på en række punkter.

Efter boafgiftslovens § 1, stk. 1, skal der betales en boafgift på 15 % til staten af de værdier, som en afdød person efterlader sig. Afgiftspligten gælder også for en samlever, der i medfør af testamente skal arve afdøde.

Det følger af boafgiftslovens § 1, stk. 2, litra d, at en samlever herudover skal betale en tillægsboafgift på 25 pct. af værdierne, medmindre samleveren har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet, eller de pågældende tidligere har haft fælles bopæl i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl er ophørt alene på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig.

Den gældende udformning af boafgiftsloven indebærer, at ugifte samlevende, der arver i henhold til et udvidet samlevertestamente vil være fritaget for betaling af boafgift i alle tilfælde, hvor samlivet har bestået mindst de sidste 2 år før dødsfaldet. Derimod vil der skulle betales tillægsboafgift i de tilfælde, hvor arvelader efterlader sig en ugift samlever og fællesbarn, men hvor samlivet på dødstidspunktet ikke har bestået i 2 år.

Det er efter regeringens opfattelse uhensigtsmæssigt, at afgrænsningen i boafgiftslovens § 1, stk. 1, jf. stk. 2, litra d, ikke omfatter alle de samlivsforhold, der er omfattet af forslaget til reglerne om oprettelse af udvidet samlevertestamente i §§ 87-89 i forslaget til ny arvelov. Det foreslås derfor, at arven også i den situation, hvor arvelader efterlader sig en ugift samlever og fællesbarn, men hvor samlivet på dødstidspunktet ikke har bestået i 2 år, fritages for tillægsboafgift. Der skønnes at være tale om meget få tilfælde pr. år.

Det foreslås endvidere, at der gives henstand med betaling af boafgift i den situation, hvor der efter arveloven er givet henstand med udbetaling af arven.

I boafgiftsloven foreslås endvidere en ændring som opfølgning på Ægtefællepensionsudvalgets betænkning nr. 1466/2005 om ægtefælles pensionsrettigheder. Det foreslås at sidestille den fraseparerede eller fraskilte ægtefælle, der senest som led i en bodeling ved separation eller skilsmisse indsættes som ugenkaldeligt begunstiget i den tidligere ægtefælles pensionsordning med den fraseparerede eller fraskilte ægtefælle, der har fået udlagt pensionsordningen i forbindelse med bodelingen. Ændringen betyder, at der ikke skal betales boafgift af udbetalte beløb ved den tidligere ægtefælles død.

I dødsboskatteloven foreslås ændring af to bestemmelser, der fastlægger skattereglerne for tilfælde, hvor hele boet tilfalder den længstlevende ægtefælle i medfør af arvelovens regler om ægtefælles udtagelsesret. Det foreslås, at ændringerne i reglerne om udtagelsesretten ikke skal medføre ændringer i den skattemæssige behandling af disse boer.

Endvidere indeholder lovforslaget forslag til nogle enkelte ændringer i pensionsbeskatningsloven.

Efter den gældende bestemmelse i § 2, nr. 4, litra d, skal en samlever, der er indsat som begunstiget i en pensionsordning med løbende udbetalinger, for at være omfattet af de lempeligere beskatningsregler i pensionsbeskatningslovens kapitel 2-5, være en navngiven person, der havde fælles bopæl med afdøde ved indsettelsen, eller en person, med hvem afdøde kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, som i et af afdøde senest 3 måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og som har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig.

I lovforslagets § 1, nr. 5 (forslaget til forsikringsaftalelovens § 105 a), og § 2, nr. 5 (forslaget til pensionsopparingslovens § 5 a), foreslås det at videreføre de gældende bestemmelser om, hvad der skal forstås ved »nærmeste pårørende« i henholdsvis forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5, og pensionsopparingslovens § 5, stk. 5, samt at udvide definitionen til også at omfatte visse grupper af ugifte samlevende. Efter de foreslåede bestemmelser skal en samlever for at være omfattet af fortolkningsreglen som udgangspunkt enten have levet sammen med forsikringstageren på fæl-

les bopæl og sammen med forsikringstageren vente, have eller have haft et barn eller have levet sammen med forsikringstageren på fælles bopæl de sidste 2 år før dødsfaldet.

Det er efter regeringens opfattelse uhensigtsmæssigt, at afgrænsningen i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, ikke omfatter alle de samlivsforhold, der er omfattet af standardbegunstigelsesklausulen »nærmeste pårørende« i forsikringsaftaleloven og pensionsopsparingsloven. Justitsministeriet foreslår derfor, at også den situation, hvor forsikringstageren efterlader sig en begunstiget ugift samlever og fællesbarn, men hvor samlivet på dødstidspunktet ikke har bestået i 2 år, bliver omfattet af de lempeligere beskatningsregler i pensionsbeskatningslovens kapitel 2-5.

Der henvises til lovforslagets § 6, nr. 1-6 (ændring af boafgiftsloven § 1, stk. 2, forslaget til § 3, stk. 1, litra c, ophævelse af § 8, stk. 3, ændringer i § 10, stk. 6, 1. pkt., og § 12, stk. 1, 4. pkt., samt forslaget til § 36, stk. 6), § 7, nr. 1 (ændringer i dødsboskattelovens § 58, stk. 2, 1. pkt., og § 71, stk. 4), og § 8, nr. 1-3 (ændringer i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, § 5, stk. 2, § 11 A, stk. 1, nr. 6, og § 12, stk. 1, nr. 4).

7. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at indebære økonomiske eller administrative konsekvenser for staten af betydning.

Således skønnes de samlede provenumæssige konsekvenser af de foreslåede ændringer af boafgiftsloven, dødsboskatteloven og pensionsbeskatningsloven at være beskedne. Forslaget om, at der kan ske udskydelse af tidspunkt for betaling af boafgift til tidspunktet, hvor arvingen efter arvehenstand får arven udbetalt, vurderes at medføre et begrænset provenutab i form af et rentetab. Forslaget, hvorefter en tidligere ægtefælle kan indsættes som uigenkaldeligt begunstiget i forbindelse med en kapitalpensionsordning, skønnes kun at berøre en meget begrænset personkreds. På denne baggrund skønnes denne ændring at medføre et meget beskedent provenutab på boafgiften, som det ikke er muligt at kvantificere nærmere. Udvidelsen af betingelserne for fritagelse for tillægsboafgift for ugifte samlevende til også at inkludere samlevende, der ikke har boet i mindst 2 år sammen, men hvor parret har fællesbarn, skønnes at omfatte en meget begrænset personkreds. Provenutabet herved skønnes således at blive beskedent.

Ændringerne i dødsboskatteloven og pensionsbeskatningsloven sikrer, at lovene virker i overensstem-

melse med den foreslåede udformning af den nye arvelov og medfører derfor ingen egentlige provenumæssige konsekvenser.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for kommunerne og regionerne.

Lovforslaget skønnes ikke at medføre administrative konsekvenser for staten af betydning. Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for regionerne og kommunerne.

8. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer at indberetningspligten til skifteretten efter lovforslagets § 1, nr. 1 (forsikringsaftalelovens § 102, stk. 3) og § 2, nr. 1 (pensionsopsparingslovens § 2, stk. 3) jf. § 102, stk. 3 og § 2, nr. 1 (pensionsopsparingslovens § 2, stk. 3) vil have begrænsede løbende administrative konsekvenser for de omfattende forsikringsselskaber og pengeinstitutter. Indberetningspligten til skifteretten vil således efter omstændighederne kunne opfyldes ved, at forsikringsselskabet eller pengeinstituttet sender skifteretten en kopi af det brev, der sendes til den begunstigede i ordningen. Samlet set vurderes det ikke, at bestemmelserne i lovforslaget indeholder administrative konsekvenser for erhvervslivet i et omfang, der berettiger, at det bliver forelagt virksomhedspanelet. Forslaget har derfor ikke været forelagt Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

9. De administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

10. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

12. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Betænkning nr. 1473/2006 om revision af arvelovgivning har været sendt i høring hos:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dom-

merfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet, Rigsadvokaten, Politidirektøren i København, Politiforbundet i Danmark, Politimesterforeningen, Politifuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Adoption og Samfund, Amtsrådsforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Danske Bedemænd, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Det Centrale Handicapråd, Familieretsadvokaternes Forening, Foreningen af offentlige chefer i statsamterne og Københavns Overpræsidium, Forbrugerrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, Foreningen af autoriserede bobestyrere, Finansrådet, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Frederiksberg Kommune, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Handelshøjskolen i København, Handelshøjskolen i

Århus, Isobro, Kommunernes Landsforening, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Overpræsidium, Københavns Kommune, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Landsorganisationen i Danmark LO, Lønmodtagernes Garantifond, Landbrugsrådet, Realkreditrådet, Retssikkerhedsfonden, Statsamtet Vestsjælland, Statsamtet Viborg, Statsamtet Sønderjylland, Statsamtet Bornholm, Statsamtet Frederiksborg, Statsamtet Storstrøm, Statsamtet Ringkjøbing, Statsamtet Fyn, Statsamtet Roskilde, Statsamtet København, Statsamtet Nordjylland, Statsamtet Ribe, Statsamtet Århus, Syddansk Universitet (Det Samfundsvidenskabelig Institut), Aalborg Universitet (Det Samfundsvidenskabelige Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Ældre Sagen, Danske Familieadvokater og De Samvirkende Invalideorganisationer.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning for staten Ingen for kommuner og regioner
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Begrænsede
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslaget enkelte bestemmelser

Til § 1 (forsikringsaftaleloven)

Til nr. 1 (§ 102)

Stk. 1 og 2 svarer med sproglige moderniseringer til de gældende regler i forsikringsaftalelovens § 102, stk. 1 og 2.

I stk. 3 foreslås det som noget nyt, at selskabet senest samtidig med underretningen af den begunstige om forsikringsbegivenhedens indtræden skal underrette den skifteret, der behandler dødsboet efter forsikringstageren, jf. § 2 i lov om skifte af dødsboer, om, hvem der er indsat som begunstiget. Underretningspligten gælder kun, hvis der finder en bobehand-

ling sted i Danmark, herunder hvis boet i medfør af § 2, stk. 2, i lov om skifte af dødsboer er blevet henvist til behandling ved en dansk skifteret.

Underretningen til skifteretten skal endvidere indeholde oplysning om forsikringssummens størrelse før fradrag af skatter og afgifter samt om, hvorvidt udbetaling er sket.

Alt afhængig af den nærmere udformning af bestemmelsen om indsættelse af en begunstiget kan selskabet have behov for at foretage nærmere undersøgelser af, hvem der må anses for begunstiget. Underretningen til skifteretten kan afvente udfaldet af sådanne undersøgelser, når blot underretningen til skifteretten sker senest samtidig med underretningen til

F. t. l. vedr. forsikringsaftaleloven m.v.

den, der efter selskabets undersøgelser må anses for begunstiget.

Skifteretten skal efter modtagelsen af underretningen fra selskabet underrette forsikringstagerens ægtefælle og livsarvinger og vejlede dem om indholdet af reguleringsreglen i § 104 (lovforslagets § 1, nr. 3).

Det følger af dødsboskiftelovens § 7, stk. 2, at skifteretten skal indhente de nødvendige oplysninger om arvinger fra det centrale personregister og om afdødes testamentariske dispositioner fra centralregisteret for testamenter eller på anden måde. Efter dødsboskiftelovens § 7, stk. 4, har de pårørende endvidere pligt til at give de oplysninger om arveforholdene, som de er bekendt med. I reglen vil indhentelse af oplysninger fra det centrale personregister være tilstrækkeligt til, at skifteretten kan finde frem til ægtefællen og afdødes livsarvinger. Skifteretten har ikke pligt til at foretage yderligere undersøgelser eller indhente yderligere oplysninger, end hvad der følger af dødsboskiftelovens § 7, stk. 2 og 4.

Underrettningsreglen har til formål at sikre, at ægtefællen og livsarvingerne bliver gjort bekendt med muligheden for at påberåbe sig den foreslåede reguleringsbestemmelse i § 1, nr. 3 (forslaget til forsikringsaftalelovens § 104). Underrettningspligten ikke er til hinder for, at selskabet med frigørende virkning udbetaler forsikringssummen umiddelbart til den begunstigede. Fremsættes der indsigelse, inden udbetaling er sket, følger det af stk. 3, at selskabet ikke må udbetale mere end 1/3 af forsikringssummen samt herudover et beløb til dækning af begravelsesomkostninger til den umiddelbart begunstigede.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1. og 2.3.

Til nr. 2 (§ 103, stk. 2 og 3)

I stk. 2 foreslås det at lovfæste den gældende praksis, hvorefter forsikringstageren kan beslutte, at forsikringssummen skal være den begunstigedes særeje, jf. lov om ægteskabets retsvirkninger § 28.

En bestemmelse om særeje, der ikke behøver at blive truffet samtidig med begunstigelsen, medmindre begunstigelsen er uigenkaldelig, skal opfylde formkravene i stk. 1 om skriftlig underretning til forsikringsselskabet mv. Bestemmelsen kan endvidere træffes ved testamente.

Bortset fra pligten til at registrere forsikringstagerens bestemmelse efter stk. 1 indebærer reglen ingen administrative forpligtelser for forsikringsselskabet, der således ikke skal påse særejebestemmelsens overholdelse.

Hvis forsikringstageren i forbindelse med, at der træffes bestemmelse om, at forsikringssummen skal være den begunstigedes særeje, ikke udtrykkeligt angiver, hvilken særejeform der er tale om, vil forsikringssummen som udgangspunkt være skilsmisse-særeje, jf. retsvirkningslovens § 28, stk. 1, nr. 1, men en fortolkning af bestemmelsen om særeje vil kunne føre til et andet resultat. Dette svarer til, hvad der gælder for ægtepagter, jf. herved forarbejderne til retsvirkningslovens § 28, stk. 1, jf. lov nr. 396 af 13. juni 1990 om ændring af straffeloven og retsplejeloven m.v. (Forenkling og modernisering inden for Justitsministeriets område) (Folketingstidende 1989-90, Tillæg A, sp. 790).

I stk. 3 foreslås det at indføre adgang til at båndlægge forsikringssummen efter reglerne om båndlæggelse af friarv i § 61 i forslaget til ny arvelov. Bestemmelse om båndlæggelse kan træffes efter stk. 1, dvs. ved skriftlig meddelelse til forsikringsselskabet eller ved, at bestemmelsen optages i eller påtegnes policen af selskabet.

Hvis forsikringstageren i forbindelse med beslutningen om båndlæggelse har bestemt, hvilken forvaltningsafdeling der skal administrere de båndlagte midler, kan selskabet udbetale forsikringssummen til forvaltningsafdelingen i overensstemmelse med lovens almindelige regler om udbetaling af forsikringssummer. Er der ikke truffet en sådan bestemmelse, må selskabet ikke udbetale forsikringssummen, før skifteretten har bestemt, hvem forsikringssummen skal udbetales til.

Da forsikringsselskabet skal have underretning om, at forsikringssummen er båndlagt, kan båndlæggelsen ikke ske ved testamente, medmindre testamentet indsendes til selskabet som led i en underretning efter § 103, stk. 1.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2. og 2.3.

Til nr. 3 (§ 104)

Bestemmelsen viderefører reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104 i en væsentlig ændret udformning.

Hvis en begunstigelsesindsættelse må anses for urimelig i forhold til forsikringstagerens ægtefælle eller en livsarving, kan det efter forslaget til stk. 1 ved dom bestemmes, at forsikringssummen helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller en livsarving i stedet for den begunstigede. Der er tale om en skønsregel, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering af, om det vil være urimeligt at udbetale forsikringssummen til den begunstigede.

Bestemmelsen kan også anvendes, hvor en ægtefælle er indsat som begunstiget, og en sådan begunstigeelse må anses for urimelig i forhold til livsarvingen efter forsikringstageren, eller hvor livsarvingen efter forsikringstageren er indsat som begunstiget, og hvor denne indsættelse må anses for urimelig i forhold til ægtefællen og/eller andre livsarvinger. Bestemmelsen kan ikke påberåbes af forsikringstagerens samlever.

I modsætning til den gældende forsikringsaftalelovs § 104 bygger lovforslaget ikke på en rent »mekanisk« sammenhæng med de familieretlige og arveretlige regler om boslod og tvangsarvelod. Det foreslås imidlertid, at det beløb, som ved dom kan tilfalde ægtefællen og en livsarving ikke kan overstige, hvad der ville være tilfaldet den anmodende ægtefælle eller livsarving som boslod og tvangsarv, jf. § 5, § 10 og § 11, stk. 2, i forslaget til ny arvelov, hvis forsikringssummen i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente dødsbo. Om baggrunden herfor henvises til pkt. 2.2.3. og 2.3.

Stk. 1 omfatter også uigenkaldelige begunstigelser og går på dette punkt videre end den gældende § 104, stk. 2.

Et krav om regulering efter stk. 1 behøver ikke at være rettet mod alle forsikringstagerens forsikringsordninger. Ægtefællen eller en livsarving kan således fremsætte krav om, at der foretages regulering af en enkelt eller enkelte ordninger. Ved vurderingen af om der skal ske regulering, må der i et sådant tilfælde bl.a. tages hensyn til begrundelsen for indsættelsen af den begunstigede i den forsikringsordning, der ønskes reguleret, og denne begunstigelses sammenhæng med andre forsikringsordninger, jf. stk. 2 nedenfor. Hvis der i forvejen tilfalder en ægtefælle eller en livsarving beløb, fordi de er indsat som begunstigede i forsikringstagerens øvrige forsikringsordninger, vil det være et moment, der kan tale imod en regulering.

Reguleringen kan ske helt eller delvist. Hvis der alene er tale om en beskeden forsikringssum, kan det være uhensigtsmæssigt at foretage en deling. Det må endvidere indgå i vurderingen, om den begunstigede eller den arving, der kræver regulering, i forvejen skal modtage beløb i form af arv eller andre forsikrings- og pensionsopsparingssummer i anledning af forsikringstagerens død.

Den del af en forsikringssum, der udbetales til ægtefællen eller en livsarving i medfør af stk. 1, udtages uden om boet på samme måde som det beløb, der tilfalder den begunstigede, jf. § 102, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 2 angiver en række hensyn, der skal indgå ved vurderingen af, om begunstigelsesindsættelsen må anses for urimelig.

Stk. 2, nr. 1, indebærer, at baggrunden for indsættelsen af den begunstigede må indgå ved vurderingen af, om forsikringssummen helt eller delvist skal gå til en anden end den begunstigede. Hvis begunstigelsesindsættelsen tjener et rimeligt formål, taler det imod en anvendelse af reglen.

Har forsikringstageren f.eks. indsat en livsarving som begunstiget til en kapitalpension, bør ægtefællen eller andre livsarvinger ikke kunne gøre indgreb i livsarvingens ret til forsikringssummen, hvis forsikringen er tegnet, f.eks. for at livsarvingen skal være økonomisk sikret under sin uddannelse på samme måde som en ældre bror eller søster, der tidligere i forbindelse med sin uddannelse er blevet understøttet af forsikringstageren. Tilsvarende bør børnene ikke kunne angribe en forsikringsordning, hvor forsikringstagerens ægtefælle eller samlever er indsat som begunstiget med henblik på, at denne skal sikres et rimeligt beløb til forsørgelse efter forsikringstagerens død.

Et rimeligt formål kan også foreligge, hvor en begunstigelsesindsættelse er foretaget – typisk uigenkaldeligt – som led i en bodelingsoverenskomst i forbindelse med separation og skilsmisse. I en sådan situation bør der som hovedregel ikke være mulighed for, at forsikringstagerens livsarvinger eller en ny ægtefælle får del i forsikringssummen. En konkret vurdering vil dog kunne føre til et andet resultat.

Som et andet formål, der typisk vil være rimeligt, og som ofte med afgørende vægt kan tale imod en regulering, kan nævnes tilfælde, hvor forsikringstageren har indsat en kompagnon som – typisk uigenkaldeligt – begunstiget til at modtage en forsikringssum, der kan bidrage til at sikre, at kompagnonen kan videreføre erhvervsvirksomheden.

I stk. 2, nr. 2, foreslås det, at der skal lægges vægt på ægtefællens, livsarvingens og den begunstigedes økonomiske behov. Hvis forsikringstageren f.eks. har indsat en tredjemand som begunstiget og efterladt sin ægtefælle og børn uden nævneværdige midler, vil dette som udgangspunkt tale for, at der skal ske en regulering til fordel for ægtefællen og børnene.

En regulering bør som altovervejende hovedregel ikke finde sted, medmindre den, der begærer reguleringen, har et økonomisk behov for det. Det forhold, at forsikringstagerens begunstigelsesindsættelse fører til en skævdeling af de efterladte midler mellem livsarvingerne og ægtefællen er derfor ikke i sig selv et moment, der taler for en regulering efter stk. 1.

Hvis forsikringstageren har indsat sin ægtefælle eller samlever som begunstiget, vil der som nævnt kun sjældent være anledning til at imødekomme en begæring om regulering fra en fælles livsarving, også selv-

om barnet er mindreårigt og i øvrigt uden midler. Baggrunden herfor er, at den længstlevende ægtefælle eller samlever har forsørgelsespligten over for barnet, jf. § 13 i lov om børns forsørgelse. Er der derimod tale om en begæring fra forsikringstagerens særbarn, kan der være grundlag for at imødekomme en anmodning om regulering, hvis barnet alene får en beskednen arv efter forsikringstageren og ikke er sikret forsørgelse gennem f.eks. en børnepension. Hvis den længstlevende ægtefælle eller samlever overtager forældremyndigheden over særbarnet, er det dog et moment, der taler imod en regulering. I vurderingen kan det endvidere indgå, om ægteskabet eller samlivet alene har været relativt kort tid. Er særlivsarvingen umyndig, må kravet fremsættes af værge.

Det er forholdene på tidspunktet for forsikringstagerens død, der er afgørende for vurderingen.

Endelig skal der efter stk. 2, nr. 3, lægges vægt på omstændighederne i øvrigt. Opregningen af hensyn er således ikke udtømmende.

Som et moment, der kan indgå i vurderingen efter nr. 3, kan f.eks. nævnes, om indsættelsen af den begunstigede er gjort uigenkaldelig og begrundelsen herfor. Hvis der er en rimelig grund hertil, kan det tale imod en regulering.

Der bør ikke ske regulering, hvis forsikringstageren har modtaget vederlag for begunstigelsesindsættelsen. Undtagelse herfra bør alene gøres, hvor vederlaget ikke udgør en rimelig kompensation for begunstigelsesindsættelsen, eller hvor der foreligger helt ekstraordinære omstændigheder.

Ved vurderingen af om forsikringssummen skal reguleres efter stk. 1, kan der også lægges vægt på størrelsen af det udbetalte beløb, den begunstigedes kendskab til indsættelsen og berettigede forventning om at få forsikringssummen udbetalt samt på, om omstændighederne, herunder navnlig den begunstigedes og ægtefællens og livsarvingernes behov for at få forsikringssummen udbetalt, har ændret sig siden indsættelsen af den begunstige.

Ved vurderingen af om der skal ske regulering, kan det endvidere indgå, om forsikringsordningen indeholder et opsparingselement, eller om der er tale om en ren risikoforsikring. En forsikring med et opsparingselement indebærer, at der skal betales en højere præmie, end hvis der er tale om en ren risikoforsikring. Det vil være lettere for ægtefællen og livsarvingerne at få reguleret en forsikring, der har et betydeligt opsparingselement end en ren risikoforsikring, fordi forsikringstageren ved at betale de højere præmier på en forsikring med et opsparingselement jo har udtaget disse beløb fra at indgå i sit bo. Dette vil særligt

kunne være tilfældet i de situationer, hvor præmiebetalingen har stået på i en kortere periode forud for dødsfaldet.

Da der er tale om en skønsregel, der skal anvendes i tilfælde, hvor en udbetaling af forsikringssummen til den begunstigede må anses for urimelig, foreslås det, at det skal være hele forsikringssummen og ikke blot tilbagekøbsværdien eller kontantværdien af en fripolice, som ægtefælle og livsarvingerne skal kunne gøre indgreb i. En begrænsning til tilbagekøbsværdien ville indebære et ganske betydeligt beregningsmæssigt merarbejde.

Formueordningen i forsikringstagerens ægteskab indgår endvidere i vurderingen af, om den begunstigedes ret til forsikringssummen helt eller delvist bør vige til fordel for ægtefællen. Har der været fuldt ud fælleseje i ægteskabet, vil det være et moment, der kan tale for en regulering til fordel for ægtefællen. Det modsatte kan være tilfældet, hvis der har været fuldstændigt særeje. Tilsvarende gælder, hvis parterne har oprettet ægtepagt og testamente, der begunstiger den længstlevende ægtefælle (ægtefællebegunstigende kombinationssæreje), hvis det dermed må antages, at der er gjort op med, hvad den længstlevende skal modtage i anledning af den førstafdøde ægtefælles død.

Som en anden omstændighed, der kan indgå ved vurderingen efter stk. 2, nr. 3, kan nævnes tilfælde, hvor en livsarving ifølge et testamente alene skal have en meget beskednen tvangsarv, og der kommer en betydelig forsikringssum til udbetaling til en begunstiget. Alt afhængig af begrundelsen for begunstigelsen og for, at livsarvingens arv er blevet begrænset til tvangsarven, vil dette kunne tale for en regulering, der dog ikke kan overstige den tvangsarv, som livsarvingen ville have fået, hvis forsikringssummen var indgået i boet, jf. stk. 1, 2. pkt.

Stk. 3 viderefører den gældende forsikringsaftalelovs § 104, stk. 3.

Hvis ægtefællen eller livsarvingerne inden udbetalingen af forsikringssummen når at gøre indsigelse over for selskabet mod udbetalingen, fremgår det af 1. pkt., at selskabet ikke må udbetale forsikringssummen til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til forsikringssummen. Der stilles ingen formkrav til en indsigelse efter stk. 3, 1. pkt. Indsigelse skal dog følges op af sagsanlæg inden 1 år. Selskabet kan ved henvendelse til retten få oplyst, om der er anlagt sag inden fristens udløb. Hvis der ikke er anlagt sag, kan selskabet med frigørende virkning udbetale forsikringssummen til den begunstigede.

Efter 2. pkt. kan selskabet dog uanset en indsigelse udbetale indtil en tredjedel af forsikringssummen til den begunstigede og, hvis den begunstigede sørger for forsikringstagerens begravelse, et passende beløb til afholdelse af udgifterne herved. I modsætning til den gældende bestemmelse foreslås det, at beløbet til dækning af begravelsesomkostninger kan udbetales ved siden af den tredjedel, der kan udbetales.

Udløber fristen i stk. 4, uden at der er anlagt retssag, kan selskabet udbetale den resterende del af forsikringssummen umiddelbart til den begunstigede.

Efter stk. 4 skal en sag efter stk. 1 anlægges af ægtefællen eller en livsarving mod den begunstigede inden 1 år efter, at forsikringstageren er afgået ved døden. Fristen løber uafhængigt af, hvornår underretningen efter § 102, stk. 3, er sket.

Det følger af dødsboskiftelovens § 89, stk. 1, nr. 4, jf. § 101, stk. 1, at sagen skal anlægges ved skifteretten, der træffer afgørelse ved dom. Et krav om regulering efter stk. 1 kan først fremsættes, når forsikringstageren er afgået ved døden.

Det er som udgangspunkt uden betydning for den begunstiges tilbagebetalingspligt, om forsikringssummen allerede er forbrugt på det tidspunkt, hvor kravet om regulering fremsættes. Ved afgørelsen af, hvor stort et beløb der skal betales til ægtefællen og/eller livsarvingerne, kan det imidlertid efter omstændighederne indgå i vurderingen, hvad den begunstigede har brugt pengene til. Er en beskeden forsikringssum f.eks. indgået i et løbende rimeligt forbrug, og fremsættes kravet om regulering først tæt på søgsmålsfristens udløb, kan det være et moment, der taler for, at ægtefællen eller livsarvingen alene skal have tillagt et mindre beløb ved en regulering i medfør af § 104.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3. og 2.3.

Til nr. 4 (§ 105)

§ 105 svarer med sproglige moderniseringer til den gældende § 105, stk. 1-4.

Reglen om, hvad der skal forstås ved »nærmeste pårørende«, jf. den gældende § 105, stk. 5, foreslås udskilt i en selvstændig bestemmelse, fordi bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte visse ugifte samlevende. Der henvises til § 1, nr. 5 (forslaget til § 105 a) og bemærkningerne hertil.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.4. og 2.3.

Til nr. 5 (§ 105 a og § 105 b)

Til § 105 a

Stk. 1 viderefører den gældende § 105, stk. 5, og fastlægger, hvad der skal forstås ved nærmeste pårørende. Som noget nyt foreslås det, at samlevere bliver omfattet af begrebet »nærmeste pårørende«, og at samleveren i rækkefølgen sidestilles med ægtefællen. Der er alene tale om en fortolkningsregel, og andet kan derfor fremgå af omstændighederne.

Stk. 2 fastlægger, hvornår en samlever bliver omfattet af stk. 1. Den pågældende skal have levet sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og enten vente, have eller have haft et barn sammen med forsikringstageren (nr. 1), eller have levet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet (nr. 2). Om baggrunden for denne afgrænsning henvises til pkt. 2.2.4. og 2.3.

Det skal dokumenteres over for forsikrings-selskabet, at samleveren opfylder betingelserne for at blive anset for omfattet af begrebet »nærmeste pårørende«. Dette kan f.eks. ske ved fremlæggelse af folkeregisterrattest eller fødselsattest for et fællesbarn.

I de tilfælde, hvor forsikringstageren efterlader sig en ægtefælle, men hvor samlivet mellem dem varigt er afbrudt, uden at der foreligger separation eller skilsmisse, og hvor der i stedet er en samlever, bør udgangspunktet være, at forsikringssummen tilkommer samleveren, medmindre andet fremgår af omstændighederne.

Stk. 3 fastslår, at en fælles bopæl som nævnt i stk. 2, nr. 1, ikke anses for ophørt ved midlertidigt ophold i en anden bolig eller ved ophold i institution. Samlivet anses således ikke for ophørt, fordi de samlevende rejser på ferie hver for sig, eller hvis den ene af parterne i en periode alene opholder sig i hjemmet i weekenderne, og i løbet af ugen som følge af sit arbejde bor et andet sted. Det vil dog altid være en konkret vurdering, om der i disse situationer kan antages at foreligge et samliv.

Parterne vil også blive anset for samlevende, hvis samlivet er ophævet på grund af en af parternes institutionsanbringelse i f.eks. ældrebolig eller plejehjem. Det er imidlertid en forudsætning, at forholdet mellem parterne stadig består, hvilket ikke kan antages at være tilfældet, hvis en samlever efter institutionsanbringelsen har indledt et nyt forhold eller på anden måde klart har tilkendegivet, at forholdet må anses for ophørt.

Skyldes adskillelsen derimod den ene samlevers arbejds- eller uddannelsesmæssige forhold, og fører disse forhold til længerevarende adskillelse, kan det være

mere tvivlsomt, om man bør anse samlivet for ophørt, suspenderet eller opretholdt i den pågældende periode. I disse situationer kan der opstå tvivl om, hvorvidt fraflytningen skal anses for udtryk for en ophævelse af samlivet som følge af uoverensstemmelser med den konsekvens, at samleveren ikke længere kan anses for nærmeste pårørende, eller om man til trods for adskillelsen fortsat kan antage, at samlivet består.

Der henvises til almindelige bemærkninger pkt. 2.2.4. og 2.3.

Til § 105 b

I *stk. 1, 1. pkt.*, fastslås det, at en forsikringssum, der skal udbetales ved forsikringstagerens død, skal tilfalde nærmeste pårørende, hvis der ikke er indsat en begunstiget. Bestemmelsen lovfæster, hvad der i dag må anses for det praktiske udgangspunkt, fordi mange forsikringer indeholder en standardbegunstigelsesklausul, hvorefter nærmeste pårørende indsættes.

Bestemmelsen indebærer for så vidt en styrkelse af den beskyttelse over for kreditorerne, som begunstigelsesinstituttet bl.a. bygger på, idet forsikringssummen nu vil tilfalde forsikringstagerens ægtefælle, samlever, børn eller arvinger i den nævnte rækkefølge.

Hvis der ikke er en nærmeste pårørende, tilfalder forsikringssummen dødsboet og kan dermed komme forsikringstagerens kreditorer til gode, jf. *stk. 1, 2. pkt.*

Stk. 2 indebærer, at forsikringssummen tilfalder forsikringstagerens dødsbo, hvis forsikringstageren i medfør af § 102 har bestemt, at der ikke skal være indsat en begunstiget. Hvis forsikringssummen skal tilfalde boet, skal der således træffes en udtrykkelig bestemmelse herom i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 103, stk. 1, i alle tilfælde, hvor forsikringstageren efterlader sig »nærmeste pårørende«.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.4. og 2.3.

Til § 2 (Pensionsopsparingsloven)

Til nr. 1-5.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1-5, og til de almindelige bemærkninger pkt. 3.

Til § 3 (dødsboskifteloven)

Til nr. 1 (§ 7, stk. 5).

Efter forslaget til *stk. 5* kan skifteretten bestemme, at der bortset fra indhentelse og afgivelse af oplysninger efter *stk. 2* og *4* ikke skal foretages yderligere eftersøgning af arvinger, hvis omkostningerne herved ikke vil stå i rimeligt forhold til boets midler.

Bestemmelsen indebærer, at skifteretten altid skal foretage en sædvanlig undersøgelse efter § 7, stk. 2, og at afdødes pårørende efter § 7, stk. 4, på skifterettens foranledning skal give de oplysninger om arveforholdene, som de er bekendt med.

Det beror i øvrigt på en konkret vurdering, om der skal træffes beslutning om ikke at foretage yderligere eftersøgning. I denne vurdering indgår ud over boet formueforhold også antallet af arvinger, herunder antallet af arvinger, der ikke kan findes.

Skifterettens afgørelse efter forslaget til *stk. 5* skal træffes ved beslutning eller kendelse, jf. dødsboskiftelovens § 102, stk. 1.

Efter lov om borteblevne § 25, stk. 1, 2. pkt., kan en forbigået arving eller dennes arvinger i 10 år – i bobestyreboer dog kun 5 år – fra dødsfaldet kræve arven fra dem, som har fået den udlagt. Forslaget til § 7, stk. 5, begrænser ikke denne ret.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.1.

Til nr. 2 (§ 13, stk. 1, 2. pkt.)

I forslaget til § 13, *stk. 1, 2. pkt.*, præciseres det, at en tvangsarving, der efter en testamentarisk disposition efter § 50, stk. 2, i forslaget til arveloven, skal have sin tvangsarv udbetalt kontant, bevarer sin status som arving i boet. Det betyder, at den pågældende – i modsætning til en legatar – har medbestemmelsesret i boets forhold, efter dødsboskiftelovens almindelige regler herom.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.

Til nr. 3 (§ 22, stk. 1, nr. 1)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget til ny arvelov.

Til nr. 4 (§ 22, stk. 4)

Forslaget til *stk. 4* indebærer, at ægtefællen senest i forbindelse med boets udlevering skal indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20.

Proklama indrykkes af ægtefællen ved hjælp af en standardblanket, der bl.a. kan fås ved henvendelse til skifteretten.

Det foreslås, at skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende indsendes gennem skifteretten. Bestemmelsen tænkes navnlig anvendt i tilfælde, hvor en ægtefælle ikke har advokatbi-stand i forbindelse med udleveringen af boet.

Udleveringen af boet skal ikke afvente proklamafri-stens udløb. Hvis ægtefællen som følge af proklamaet bliver bekendt med gæld i boet efter førstafdøde, kan ægtefællen efter omstændighederne anvende udbak-

ningsreglen i dødsboskiftelovens § 23, der ikke foreslås ændret. Det følger af § 23, at den længstlevende ægtefælle eller en kreditor kan anmode skifteretten om, at boet tages under behandling ved bobestyrer hvis det må antages, at den afdødes bo var insolvent. Imødekommes anmodningen hæfter ægtefællen ikke for den afdødes forpligtelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.2.

Til nr. 5 (§ 24, stk. 1)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget til ny arvelov.

Til nr. 6 (§ 24, stk. 4)

Forslaget til *stk. 4* indebærer, at ægtefællen senest i forbindelse med boets udlevering til uskiftet bo skal indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20.

Proklama indrykkes af ægtefællen ved hjælp af en standardblanket, der bl.a. kan fås ved henvendelse til skifteretten.

Det foreslås, at skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende indsendes gennem skifteretten. Bestemmelsen tænkes navnlig anvendt i tilfælde, hvor en ægtefælle ikke har advokatbi-stand i forbindelse med udleveringen af boet.

Udleveringen af boet skal ikke afvente proklamafristens udløb. Hvis ægtefællen som følge af proklamaet bliver bekendt med gæld i boet efter førstafdøde, kan ægtefællen efter omstændighederne anvende udbakningsreglen i § 25, stk. 2, i forslaget til ny arvelov. Det følger af forslaget til § 25, stk. 2, at den længstlevende ægtefælle eller en kreditor kan anmode skifteretten om, at boet tages under behandling ved bobestyrer hvis det må antages, at den afdødes bo var insolvent. Imødekommes anmodningen hæfter ægtefællen ikke for den afdødes forpligtelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.2.

Til nr. 7 (§ 36, nr. 6)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget til ny arvelov.

Til nr. 8 (§ 48, stk. 3)

Forslaget til *stk. 3* indebærer, at den foreslåede regel om undladelse af at eftersøge arvinger finder tilsvarende anvendelse, hvis et bo er blevet udleveret til bobestyrerbehandling i tilfælde, hvor det ikke vides, om en arving er i live, eller hvor arvingens opholdssted er ukendt.

Efter lov om borteblevne § 25, stk. 1, 2. pkt., kan en forbigået arving eller dennes arvinger i boer behandlet ved bobestyrer i 5 år fra dødsfaldet kræve arven fra dem, som har fået den udlagt. Forslaget til *stk. 3* begrænser ikke denne ret.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.1.

Til nr. 9 (§ 81, stk. 2)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagene om, at der skal udstedes proklama ved ægtefælleudlæg og ved udlevering til uskiftet bo.

Til nr. 10 (§ 101, stk. 3)

Forslaget til *stk. 3* indebærer, at indsigelser mod gyldigheden af en testamentarisk disposition om fordeling af sædvanligt indbo og personlige effekter, jf. § 66 i forslaget til ny arvelov, skal afgøres af skifteretten ved kendelse.

Indsigelser mod gyldigheden af andre testamentariske dispositioner er domssager, jf. dødsboskiftelovens § 89, stk. 1, nr. 1, jf. § 101, stk. 1. Skifterettens kendelse kan kæres til landsretten i overensstemmelse med dødsboskiftelovens almindelige regler herom, jf. § 105.

Forslaget til *stk. 3* gælder alene for tvister, der opstår under behandlingen af et dødsbo. Hvis indsigelsen rejses, mens testator lever, må sagen afgøres ved de almindelige domstole under en domssags form.

Såvel skifteretten som landsretten kan bestemme, at der skal være mundtlig forhandling, hvis der opstår behov herfor.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.4.

Til nr. 11 (forslaget til kapitel 30 a)

Til overskriften

Det foreslås, at der indsættes et nyt kapitel i dødsboskifteloven om en længstlevende ugift samlevers adgang til at overtage aktiver efter vurdering uafhængig af, om den pågældende i henhold til et testamente skal arve den førstafdøde samlever.

Til § 111 a

Det foreslås i *stk. 1*, at en længstlevende samlever under visse betingelser har ret til at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo mod at betale vurderingsbeløbet kontant til boet.

Det er en betingelse for overtagelsesretten, at parterne på død tidspunktet enten levede sammen på fælles bopæl i et ægteskabslignende forhold og havde gjort det i de sidste 2 år forud for dødsfaldet, eller at

parterne på dødstidspunktet levede sammen og ventede, havde eller havde haft et fællesbarn.

Ved afgørelsen af, om der foreligger et ægteskabs-lignende samlivsforhold, må der foretages en vurdering af, om samlivet har haft en sådan karakter, at det er rimeligt at sidestille samleveren med en ægtefælle. Der må bl.a. lægges vægt på, om parterne efter lovgivningen har haft mulighed for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden, og om de har haft samme folkeregisteradresse. Det vil endvidere indgå i vurderingen, i hvilket omfang parterne har haft fælles økonomi og husholdning under samlivet

Hvad der er sædvanligt indbo, må afgøres konkret, bl.a. under henvisning til arvemassens størrelse og afdødes forhold, sml. dødsboskiftelovens § 27, stk. 1.

En længstlevende samlever vil som hidtil kunne overtage et beskedent bo efter reglerne om boudlæg uden skiftebehandling i dødsboskiftelovens kapitel 12, hvis skifteretten vurderer, at den længstlevende samlever er den person, der stod afdøde nærmest. I 2007 kan boudlæg som udgangspunkt alene anvendes, hvis bomassen ikke overstiger 34.000 kr.

I *stk. 2* fastslår det, at den fælles bopæl som nævnt i *stk. 1*, ikke anses for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

For en samlever, der ved testamente er indsat som arving, følger det af *stk. 3*, at retten efter *stk. 1* anses som en ret til inden for den pågældendes arvelod at overtage de pågældende genstande mod at betale et eventuelt overskydende beløb kontant til boet. Bestemmelsen vil ikke få betydning, hvis samleveren skal arve efter et udvidet samlevertestamente, jf. §§ 87-89 i forslaget til ny arvelov. Det følger således af disse bestemmelser, at samleveren har ret til overtagelse efter vurdering i samme omfang, som den længstlevende ægtefælle har det i forhold til førstaf-dødes fuldstændige særeje, jf. § 13 i forslaget til ny arvelov.

Stk. 4 indebærer, at samleveren har fortrinsret til aktivet, hvis en arving og samleveren begge ønsker at overtage det. En særlivsarving har dog fortrinsret til aktivet i forhold til samleveren, hvis dette har særlig erindringsværdi for den pågældende.

I *stk. 5* fastslås det, at reglerne i *stk. 1-4* er deklara-toriske og derfor kan fraviges ved testamente.

Stk. 6 indebærer, at tvister efter *stk. 1-4* skal be-handles som sager om retten til at arve, herunder ret-ten til at overtage aktiver efter vurdering, jf. dødsbo-skiftelovens § 89, stk. 1, nr. 1. Det indebærer, at sag skal anlægges ved skifteretten, og at der er tale om domssager.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.5.

Til § 4 (retsafgiftsloven)

Til nr. 1 (§ 36 i, stk. 2, 1. og 2. pkt.)

Der foreslås en ændret affattelse af retsafgiftslo-vens § 36 i, stk. 1, 1. og 2. pkt., om afgiftspligten i bo-er, der har været udleveret til almindeligt privat skifte eller til behandling ved bobestyrer og derefter udleve-res til uskiftet bo. Den ændrede affattelse er alene en konsekvensændring som følge af den nye arvelov og indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 2 (§ 36 l)

Det foreslås, at retsafgiftslovens § 36 l ophæves. Efter bestemmelsen betales der ikke afgift for sager efter arvelovens § 29 om forlodsret for børn og sager efter arvelovens § 60 om tilsidesættelse af båndlæg-gelse af tvangsarv. Arvelovens §§ 29 og 60 foreslås ikke videreført i den nye arvelov, og § 36 l er derfor overflødig.

Til nr. 3 (§ 49, stk. 2, nr. 10)

Det følger af § 22 i forslaget til ny arvelov, at en længstlevende, der har fået boet udleveret til uskiftet bo, inden 6 måneder fra dødsfaldet skal indlevere en oversigt over sin egen og den førstaf-døde ægtefælles formue til skifteretten. Efter § 22, stk. 5, skal skifte-retten efter anmodning udlevere et eksemplar af for-mueoversigten til arvingerne.

Den foreslåede ændring af § 49 indebærer, at udle-ving af første genpart af formueoversigten til livsar-vingerne er afgiftsfri. Der er ikke noget til hinder for, at ægtefællen udleverer formueoversigten direkte til livsarvingerne.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.

Til § 5 (lov om en garantifond for indskydere og investorer)

Til nr. 1 (§ 9, stk. 2, nr. 10)

Forslaget er en konsekvensændring som følge af forslaget til ny arvelov.

Til § 6 (boafgiftsloven)

Til nr. 1 (§ 1, stk. 2, litra d)

Efter boafgiftsloven § 1 skal der betales en boafgift på 15 pct. af de værdier, som en afdød person efterla-der sig. Af arv til arvinger uden for den nærmeste fa-milie skal der herudover betales en tillægsboafgift på 25 pct. Samlevere regnes med til den nærmeste fami-

lie, hvis de har haft fælles bopæl med afdøde de sidste 2 år før dødsfaldet, eller hvis de tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl er ophørt alene på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig.

Den gældende udformning af boafgiftsloven indebærer, at ugifte samlevende, der arver i henhold til et udvidet samlevetestamente vil være fritaget for betaling af tillægsboafgift i alle tilfælde, hvor samlivet har bestået mindst de sidste 2 år før dødsfaldet. Derimod vil der efter gældende ret skulle betales tillægsboafgift i de tilfælde, hvor arvelader efterlader sig en ugift samlever og fællesbarn, men hvor samlivet på dødstidspunktet ikke har bestået i 2 år.

Det foreslås, at boafgiftslovens § 1, stk. 2, litra d, ændres således, at arven også i den situation, hvor arvelader efterlader sig en ugift samlever og fællesbarn, men hvor samlivet på dødstidspunktet ikke har bestået i 2 år, fritages for tillægsboafgift.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 6.

Til nr. 2 (§ 3, stk. 1, litra c)

Boafgiftslovens § 3 indeholder en række undtagelser fra afgiftspligten.

Efter § 3, stk. 1, litra a, er arv og forsikringer, der tilfalder afdødes ikke fraseparerede ægtefælle, undtaget fra afgiftspligt.

Der skal heller ikke betales boafgift af udbetalinger, der er helt eller delvist indkomstskattepligtige efter pensionsbeskatningsloven, medmindre udbetalingen hidrører fra en ordning svarende til en dansk kapitalpensionsordning, jf. boafgiftslovens § 3, stk. 1, litra b.

En pensionsordning, der ved delingen af et fællesbo i forbindelse med separation eller skilsmisse udloddes til den fraskilte eller fraseparerede ægtefælle, er ikke omfattet af boafgiftsloven, da den fraseparerede/fraskilte ægtefælle anses for at have erhvervet ret til pensionsordningen på separations-/skilsmissetidspunktet. Når pensionsordningen kommer til udbetaling, er der således ikke tale om arv. Den tidligere ægtefælles død er alene den faktor, som udløser udbetaling af pensionen, mens selve retten til udbetalingen allerede overgik ved delingen af fællesboet.

Anderledes er situationen, hvis en fraskilt eller frasepareret ægtefælle som led i parternes bodeling ved skilsmissen indsættes som uigenkaldeligt begunstiget i sin tidligere ægtefælles pensionsrettighed. I den situation vil den fraseparerede eller fraskilte ægtefælle som udgangspunkt skulle svare boafgift af beløb, der udbetales efter den tidligere ægtefælles død.

Det foreslås, at den boafgiftsmæssige behandling i disse situationer gøres uafhængig af, om ordningen i forbindelse med skifte af fællesboet ved separation eller skilsmisse udloddes, eller om den tidligere ægtefælle indsættes som uigenkaldeligt begunstiget i forbindelse med separationen eller skilsmissen.

Ligestillingen gennemføres ved, at der ikke skal betales boafgift af udbetalinger fra de pensionsordninger, som er nævnt i pensionsbeskatningslovens § 25, stk. 1, nr. 6, eller § 29, stk. 1, hvis den tidligere ægtefælle senest i forbindelse med skilsmissen eller separationen er indsat som uigenkaldeligt begunstiget i pensionsordningen. Begunstigelsen skal således være sket senest ved bodelingens afslutning. Begunstigelsen vil ofte være sket på et tidligere tidspunkt end ved afslutningen af bodelingen, eksempelvis allerede på det tidspunkt, hvor parterne fik fælles bopæl eller børn.

Grunden til, at der kun gælder boafgiftsfritagelse for afgiftspligtige (efter pensionsbeskatningslovens regler) udbetalinger er hensynet til at sikre, at der enten skal betales boafgift eller afgift/indkomstskat efter pensionsbeskatningsloven af udbetalinger fra pensionsordningen.

Pensionsbeskatningslovens § 35 vedrører den skattemæssige behandling af indskud, der ikke fuldt ud er fratrukket ved afgiftspligtens indtræden. Når der indtræder afgiftspligt for en pensionsordning efter §§ 29-31, og der er foretaget kapitalindskud eller betaling af præmier, for hvilke fradragsretten fordeles over 10 år, bortfalder fradragsretten for det resterende beløb. Pensionsbeskatningslovens § 35 indebærer så, at den del af et kapitalindskud, der ikke gives fradrag for, heller ikke pålægges afgift efter pensionsbeskatningsloven, når ordningen udbetales. Derfor skal der betales boafgift af disse udbetalinger.

Det er en betingelse for afgiftsfrihed, at det på forlangende kan dokumenteres, at ægtefællen er blevet indsat som uigenkaldeligt begunstiget senest i forbindelse med separationen eller skilsmissen. Dette kan eventuelt ske ved fremlæggelse af separations- eller skilsmissebevilling samt erklæring fra pensionsinstituttet om, at den pågældende ægtefælle er indsat som begunstiget på en given dato.

Til nr. 3 (§ 8, stk. 3)

En længstlevende ægtefælle kan vælge at sidde i uskiftet bo, når vedkommendes ægtefælle afgår ved døden. I denne situation indtræder afgiftspligten af afdødes bo først, når det uskiftede bo skiftes, jf. boafgiftslovens § 8, stk. 2.

F. t. l. vedr. forsikringsaftaleloven m.v.

Af boafgiftslovens § 8, stk. 3, følger dog, at afgifts-
pligten for afdødes del af fællesboet indtræder, uanset
om boet skiftes, hvis den længstlevende indgår nyt
ægteskab, dvs. uanset, at arvingerne har accepteret, at
boet ikke skiftes (har givet skifteafkald).

Adgangen til at give skifteafkald ved længstleven-
des indgåelse af nyt ægteskab med forbehold af arve-
retten foreslås udelukket i § 26, stk. 2, 2. pkt. i det for-
slag til ny arvelov, der er fremsat samtidig med dette
lovforslag.

Som konsekvens heraf foreslås det at ophæve boaf-
giftslovens § 8, stk. 3.

Der er som hidtil ikke noget til hinder for, at arvin-
gerne både giver skifteafkald og afkald på deres arv.
Det indebærer, at ægtefællerne overtager boet til fri
rådighed.

*Til nr. 4 og 5 (§ 10, stk. 6, 1. pkt., § 12, stk. 1, 4. pkt.,
og § 12, stk. 1, 5. pkt.)*

Der er tale om konsekvensændringer som følge af
den foreslåede ophævelse af § 8, stk. 3, jf. bemærk-
ningerne til § 6, nr. 3, ovenfor.

Til nr. 6 (§ 36, stk. 6)

I forslaget til ny arvelov videreføres de gældende
regler om arvehenstand med visse udvidelser. Skifte-
retten vil efter §§ 35-37 kunne give en ægtefælle hen-
stand med udbetaling af arven - eller en del heraf - til
livsarvinger efter den førstafdødes ægtefælle, hvis ar-
ven ikke kan udbetales, uden at ægtefællen bliver nødt
til at sælge f.eks. familiens bolig. Der vil skulle stilles
sikkerhed for arvekravet. Henstand gives for en peri-
ode på 5 år fra den førstafdødes ægtefælles død og kan
forlænges i yderligere 5 år. I forhold til en fælles livs-
arving løber henstanden dog altid til livsarvingens
fyldte 18 år. Tilsvarende gælder i forhold til en sær-
livsarving efter den førstafdødes ægtefælle, hvis den
længstlevende ægtefælle overtager forsørgelsesplig-
ten over særlivsarvingen.

Selvom der er givet arvehenstand, er boet skiftet.
Dette indebærer, at afgiftspligten er indtrådt, og at der
skal betales boafgift efter lovens § 1.

Arvelovsudvalget anfører i betænkningen s. 146, at
det bør overvejes at ændre boafgiftsloven, således at
afgiftsberegningen udskydes til det tidspunkt, hvor
henstanden udløber, og hvor arvingen får arven udbe-
talt. Baggrunden herfor er ifølge Arvelovsudvalget, at
kravet om betaling af boafgift ved førstafdødes død
ikke harmonerer med, at arvehenstandsreglerne har
som hovedformål at yde den længstlevende en midler-
tidig likviditetsmæssig forstrækning.

Det foreslås derfor i boafgiftslovens § 36 at indsæt-
te en bestemmelse om, at der gives henstand med den

boafgift, der hviler på et arvekrav, hvis der efter
§§ 35-37 i arvelovsforslaget er givet henstand med
udbetaling af arven.

Det foreslås – i overensstemmelse med Arvelovs-
udvalgets anbefalinger – at boafgiften forfalder, hvis
arvekravet overdrages eller belånes, således at der
skabes mulighed for realisering af henstandsarven.
Boafgiften forrentes ikke i henstandsperioden.

Til § 7 (dødsboskatteloven)

Til nr. 1 (§ 58, stk. 2, 1. pkt., og § 71, stk. 4)

Dødsboskattelovens § 58 afgrænser anvendelses-
området for dødsboskattelovens kapitel 10 om beskat-
ningen af en længstlevende ægtefælle, der overtager
hele boet efter førstafdøde. Hovedanvendelsesområ-
det for disse regler er uskiftet bo, men reglerne gælder
også i visse andre situationer, bl.a. når boet umiddel-
bart udlægges til den længstlevende ægtefælle efter
dødsboskiftelovens § 22, fordi reglerne i arvelovens
§§ 7 a og 7 b om ægtefællens udtagelsesret betyder, at
der intet bliver at udlodde til andre arvinger, jf. døds-
boskattelovens § 58, stk. 1, nr. 2.

Efter bestemmelsens stk. 2 gælder reglerne også i
situationer, hvor der er påbegyndt et egentligt skifte,
når skiftet slutter med, at den længstlevende ægtefælle
er i uskiftet bo eller overtager hele boet efter reglerne
i arvelovens § 7 a eller § 7 b om ægtefællens udtage-
elsesret.

Det foreslås, at dette fortsat skal være gældende ret,
selv om karakteren af ægtefællens udtagelsesret ænd-
res i forbindelse med forslaget til ny arvelov, bl.a.
ved den væsentlige forhøjelse af beløbsgrænsen for
ægtefællens kvantitative udtagelsesret fra 200.000 kr.
til 500.000 kr., jf. § 11, stk. 1 og 2, i det forslag til ny
arvelov, der er fremsat samtidig med dette lovforslag.
Dette findes at harmonere bedst med dødsboskattelov-
ens princip, hvorefter det afgørende for den skatte-
mæssige behandling er, at den længstlevende ægte-
fælle har overtaget hele boet, og ikke i kraft af hvilke
regler dette er sket.

Det foreslås således, at henvisningen til arvelovens
§ 7 a eller § 7 b rettes til en reference til arvelovsfor-
slagets § 11, stk. 1 og 2. Det medtagne forbehold for
så vidt angår § 11, stk. 4, betyder, at reglerne kan finde
anvendelse, selv om særlivsarvinger efter den før-
stafdødes ægtefælle har udtaget aktiver med erin-
dringsværdi. Det bemærkes hertil, at udlodning af le-
gater ved førstafdødes død hidtil ikke har været til hin-
der for, at dødsboskattelovens kapitel 10 fandt anvendelse,
jf. formuleringen af dødsboskattelovens § 58,
stk. 1, nr. 4.

Dødsboskattelovens § 71 regulerer skifte af et uskiftet bo i den længstlevende ægtefælles levende live. Stk. 4 nævner nogle situationer, hvor dødsboskattelovens §§ 59-66 om beskatningen af personer, der sidder i uskiftet bo m.v., fortsat skal finde anvendelse, selv om der er gennemført et skifte. Det gælder bl.a., når skiftet slutter ved, at den længstlevende ægtefælle overtager hele boet efter reglerne i arvelovens § 7 a eller § 7 b om ægtefællens udtagesret.

Det foreslås, at dette fortsat skal være gældende ret. Det bemærkes herved, at de skattemæssige regler om uskiftet bo m.v. efter gældende ret også anvendes, når den længstlevende ægtefælle umiddelbart overtager hele boet i kraft af udtagesretten, jf. ovenfor. Det foreslås, at forbeholdet for så vidt angår aktiver med erindringsværdi for førstafdødes særlivsarvinger også skal gælde her.

Til § 8 (pensionsbeskatningsloven)

Til nr. 1 (§ 2, nr. 4, litra d)

Efter den gældende bestemmelse i § 2, nr. 4, litra d, skal en samlever, der er indsat som begunstiget i en pensionsordning med løbende udbetalinger, for at være omfattet af de lempeligere beskatningsregler i pensionsbeskatningslovens kapitel 2-5, være en navngiven person, der havde fælles bopæl med afdøde ved indsættelsen, eller en person, med hvem afdøde kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, som i et af afdøde senest 3 måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og som har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig.

I lovforslagets § 1, nr. 5 (forslaget til forsikringsaftalelovens § 105 a), og § 2, nr. 5 (forslaget til pensionsopparingslovens § 5 a), foreslås det at videreføre de gældende bestemmelser om, hvad der skal forstås ved »nærmeste pårørende« i henholdsvis forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5, og pensionsopparingslovens § 5, stk. 5, samt at udvide definitionen til også at omfatte visse grupper af ugifte samlevende. Efter de foreslåede bestemmelser skal en samlever for at være omfattet af fortolkningsreglen som udgangspunkt enten have levet sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og sammen med forsikringstageren vente, have eller have haft et barn eller have levet sammen med forsikringstageren på fælles bopæl de sidste 2 år før dødsfaldet.

Som en konsekvens af den foreslåede § 105 a i forsikringsaftaleloven og den foreslåede § 5 a i pensionsopparingsloven foreslås en tilsvarende ændring af samleverbegrebet i relation til de pågældende bestemmelser i pensionsbeskatningsloven. Den foreslåede ændring indebærer, at også den situation, hvor forsikringstageren efterlader sig en ugift samlever og fællesbarn, men hvor samlivet på dødstidspunktet ikke har bestået i 2 år, bliver omfattet af de lempeligere beskatningsregler i pensionsbeskatningslovens kapitel 2-5.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 6.

Til nr. 2 (§ 5, stk. 2)

Der er tale om en konsekvensændring i § 5, stk. 2, idet henvisningen til forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5, ændres til § 105 a, jf. bemærkningerne til § 8, nr. 1.

I lovforslagets § 1, nr. 5, foreslås det at videreføre de gældende bestemmelser om, hvad der skal forstås ved »nærmeste pårørende« i den gældende bestemmelse i forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5, samt at udvide definitionen til også at omfatte visse grupper af samlevende. Definitionen foreslås udskilt i en selvstændig bestemmelse i forsikringsaftalelovens § 105 a. Ved en samlever forstås, at den pågældende person har levet sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og enten venter, har eller har haft et barn sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Efter pensionsbeskatningslovens § 5, stk. 2, er det en betingelse for at behandle forsikringer med garanterede ydelser efter reglerne for ordninger med løbende udbetalinger, at der ikke i policen er indsat andre begunstigede end enten forsikredes »nærmeste pårørende« i forsikringsaftalelovens forstand, jf. denne lovs § 105, stk. 5, eller forsikredes ægtefælle eller fraskilte ægtefælle, forsikredes livsarvinger, stedbørn eller stedbørns livsarvinger eller en navngiven person, der har fælles bopæl med kontohaver ved indsættelsen, eller dennes livsarvinger.

Det foreslås i pensionsbeskatningslovens § 5, stk. 2, at henvise til forsikringsaftalelovens § 105 a som konsekvens af, at definitionen af »nærmeste pårørende« nu fremgår af forsikringsaftalelovens § 105 a.

Til nr. 3 (§ 11 A, stk. 1, nr. 6, og § 12, stk. 1, nr. 4)

Der er tale om konsekvensændringer i § 11 A, stk. 1, nr. 6, og § 12, stk. 1, nr. 4, idet henvisningen til pensionsopparingslovens § 5, stk. 5, i begge bestemmelser ændres til § 5 a.

Efter pensionsbeskatningslovens § 11 A, stk. 1, nr. 6, og § 12, stk. 1, nr. 4, kan der ikke træffes bestemmelse om udbetaling efter kontohaverens død til andre end kontohaverens »nærmeste pårørende«, jf. § 5, stk. 5, i pensionsopsparingsloven, til kontohaverens ægtefælle eller fraskilte ægtefælle, kontohaverens livsarvinger, stedbørn eller stedbørns livsarvinger eller en navngiven person, der har fælles bopæl med kontohaver ved indsættelsen, eller dennes livsarvinger.

I lovforslagets § 2, nr. 5, foreslås det at videreføre de gældende bestemmelser om, hvad der skal forstås ved »nærmeste pårørende« i den gældende bestemmelse i pensionsopsparingslovens § 5, stk. 5, samt at udvide definitionen til også at omfatte visse grupper af samlevende. Definitionen foreslås udskilt i en selvstændig bestemmelse i pensionsopsparingslovens § 5 a. Ved en samlever forstås, at den pågældende person har levet sammen med kontohaveren på fælles bopæl og enten venter, har eller har haft et barn sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Det foreslås i pensionsbeskatningslovens § 11 A, stk. 1, nr. 6, og § 12, stk. 1, nr. 4, at henvise til pensionsopsparingslovens § 5 a som konsekvens af, at definitionen af »nærmeste pårørende« nu fremgår af pensionsopsparingslovens § 5 a.

Til § 9

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttræden.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2008, dvs. samtidig med den nye arvelov.

Bestemmelsen indebærer, at indsættelse af en begunstiget og tilbagekaldelse heraf, der foretages efter lovens ikrafttræden, skal ske i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 102, stk. 1 og 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, og pensionsopsparingslovens § 2, stk. 1 og 2, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1. Bestemmelserne svarer med sproglige moderniseringer til gældende ret.

Bestemmelsen indebærer herudover, at særeje- og båndlæggelsesbestemmelser, der foretages efter lovens ikrafttræden, skal ske i medfør af § 1, nr. 2 (forsikringsaftalelovens § 103, stk. 2 og 3) og § 2, nr. 2 (pensionsopsparingslovens § 2, stk. 2 og 3). Bestemmelser om særeje og båndlæggelse, der er truffet før lovens ikrafttræden, og som opfylder kravene i den hidtidige praksis, bevarer deres gyldighed.

Herudover indebærer ikrafttrædelsesbestemmelsen, at § 1, nr. 4 (forsikringsaftalelovens § 105), og § 2, nr. 4 (pensionsopsparingslovens § 5), efter lovens ikrafttræden skal finde anvendelse på fortolkning af

begunstigelsesklausuler, uanset hvornår indsættelsen er foretaget. § 1, nr. 4, svarer med sproglige moderniseringer til den gældende forsikringsaftalelovs § 105, stk. 1-4, og § 2, nr. 4, svarer med sproglige moderniseringer til den gældende pensionsopsparingslovs § 2, stk. 1-4.

Til § 10

Bestemmelsen indeholder overgangsregler.

Stk. 1 indebærer, at underrettningsreglen i forslaget til forsikringsaftalelovens § 102, stk. 3, og reguleringsreglen i forslaget til forsikringsaftalelovens § 104, samt de tilsvarende regler i pensionsopsparingslovens § 2, stk. 3, og § 4, ikke skal anvendes på en indsættelse af en begunstiget, der er foretaget før lovens ikrafttræden, hvis indsættelsen er uigenkaldelig, eller hvis en tvangsarving er indsat som begunstiget, dvs. i de tilfælde, hvor der efter de gældende regler ikke er mulighed for at kræve regulering.

Begrundelsen for disse ikrafttrædelsesbestemmelser er, at den begunstigede kan have ydet betaling for opnåelsen af en uigenkaldelig begunstigelse, og at den begunstigede derfor kan have fået en berettiget forventning om få forsikringssummen udbetalt ved forsikringsbegivenhedens indtræden. En regulering efter forslaget til forsikringsaftalelovens § 104 og pensionsopsparingslovens § 4 ville i denne situation formentlig indebære et indgreb i velerhvervede rettigheder. Tilsvarende gør sig gældende i den situation, hvor en tvangsarving før lovens ikrafttræden er blevet indsat som begunstiget, fordi en sådan indsættelse efter de gældende bestemmelser i forsikringsaftalelovens § 104, stk. 2, og pensionsopsparingslovens § 4, stk. 2, ikke kan reguleres.

Det kan i visse tilfælde give anledning til tvivl, om en begunstigelsesindsættelse er omfattet af den gamle eller den nye regel. Hvis f.eks. »min ægtefælle« er indsat som begunstiget, er det den ægtefælle, som forsikringstageren levede sammen med på dødstidspunktet, der er indsat. Hvis ægteskabet først er indgået efter de nye reglers ikrafttræden, jf. § 3, f.eks. fordi forsikringstageren er blevet skilt fra sin tidligere ægtefælle, der gav anledning til indsættelsen, vil ægtefællen være omfattet af den nye regel i § 104, også selvom der ikke fra forsikringstagerens side har været behov for at foretage noget i forhold til selskabet.

Hvis forsikringstageren på indsættelsestidspunktet er gift, får et barn og senere bliver skilt, vil barnet blive »nærmeste pårørende«. Hvis barnets status som »nærmeste pårørende« er opnået efter lovens ikrafttræden, skal de nye regler anvendes. I modsat fald skal de hidtidige regler anvendes.

Når der ikke kan ske regulering efter de nye reguleringsregler, tjener de foreslåede underrettningsregler i forsikringsaftalelovens § 102, stk. 3, og pensionsopsparingslovens § 2, stk. 3, ikke noget formål, og det foreslås derfor, at de ikke skal finde anvendelse i samme omfang, som forslagene til forsikringsaftalelovens § 104 og pensionsopsparingslovens § 4 ikke skal anvendes.

Hvis forsikringstageren efter lovens ikrafttræden foretager ændring i en uigenkaldelig begunstigelse (med den uigenkaldeligt indsattes samtykke) eller i en begunstigelsesindsættelse af en tvangsarving foretaget før lovens ikrafttræden, finder lovens regler anvendelse på den ændrede begunstigelse.

I alle andre tilfælde end nævnt i stk. 1 vil de nye regler i forsikringsaftalelovens § 102, stk. 3, og § 104 samt pensionsopsparingslovens § 2, stk. 3, og § 4 finde anvendelse, dvs. i tilfælde, hvor begunstigelsen ikke er uigenkaldelig, og i tilfælde, hvor den begunstigede ikke er tvangsarving. Begrundelsen herfor er, at den nye udformning af reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104 og pensionsopsparingslovens § 4 er mindre byrdefuld for en begunstiget end den gældende bestemmelse. De gældende bestemmelser fastslår således, at forsikringssummen efter anmodning skal indgå ved beregningen af tvangsarv og boslod, hvorimod de nye bestemmelser indebærer, at der alene skal ske regulering efter en vurdering af, om begunstigelsen må anses for urimelig. Ligesom efter den gældende regel kan reguleringsbeløbet maksimalt udgøre, hvad der ville være tilfaldet den pågældende som boslod og tvangsarv.

Stk. 2 indebærer, at udvidelsen af definitionen af nærmeste pårørende i forslagene til forsikringsaftalelovens §§ 105 a og 105 b samt pensionsopsparingslovens §§ 5 a og 5 b til også at omfatte visse grupper af ugifte samlevende alene finder anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der foretages efter lovens ikrafttræden. Baggrunden herfor er, at en ugift person i et fast samlivsforhold, som har et barn f.eks. fra et tidligere ægteskab, må antages som hovedregel at gå ud fra, at barnet er »nærmeste pårørende«. Ønskes en tidligere begunstigelsesindsættelse efter standardklausu-

len »nærmeste pårørende« ændret, således at den med sikkerhed omfatter samleveren, må dette meddeles til forsikringselskabet eller pengeinstituttet i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 102 eller pensionsopsparingslovens § 2.

En indsættelse af en begunstiget må anses for foretaget på det tidspunkt, hvor meddelelsen om indsættelsen er kommet frem til selskabet eller pengeinstituttet.

Stk. 3 indebærer, at de foreslåede ændringer af dødsboskifteloven, retsafgiftsloven, boafgiftsloven, dødsboskatteloven og pensionsbeskatningsloven finder anvendelse i tilfælde, hvor dødsfaldet indtræder efter lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 4, for så vidt angår lovforslagets § 6, nr. 2, om ændring af boafgiftslovens § 3, stk. 1.

Stk. 4 indebærer, at boafgiftslovens § 3, stk. 1, litra c, som indsat ved denne lovs § 6, nr. 2, har virkning for udbetalinger, der finder sted den 1. januar 2008 eller senere.

Til § 11

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Forsikringsaftaleloven, lov nr. 129 af 15. april 1930, er sat i kraft både på Færøerne og i Grønland. En række af de senere ændringer til loven er ligeledes sat i kraft for disse landsdele.

Pensionsopsparingsloven er ikke sat i kraft på Færøerne og Grønland.

Dødsboskifteloven gælder ikke på Færøerne og i Grønland.

Retsafgiftsloven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Ved lov nr. 794 af 26. november 1986 er retsafgiftsloven delvis sat i kraft for Færøerne. Der betales ikke retsafgift i grønlandske sager.

Garantifondsloven er trådt i kraft for Færøerne. I Grønland gælder den tidligere garantifondslov (lov nr. 367 af 14. juni 1995 om en indskydergarantifond).

Hverken boafgiftsloven, dødsboskatteloven eller pensionsbeskatningsloven, gælder i Færøerne eller på Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om forsikringsaftaler, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 5. oktober 2006, som ændret ved § 5 i lov nr. 539 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 102 affattes således:

§ 102. Forsikringstageren kan såvel ved forsikringens tegning som senere indsætte en anden som begunstiget. I så tilfælde bliver forsikringssummen at udbetale umiddelbart til denne.

Stk. 2. Indsættelsen kan forsikringstageren tilbagekalde, for så vidt han ikke overfor den begunstigede har givet afkald derpå. Forsikringstagerens ret til at tilbagekalde begunstigelsen går ikke over på hans arvinger eller dødsbo.

»§ 102. Forsikringstageren kan ved forsikringens tegning eller senere indsætte en anden som begunstiget. Ved forsikringstagerens død udbetales forsikringssummen umiddelbart til den begunstigede.

Stk. 2. Forsikringstageren kan tilbagekalde indsættelsen, medmindre forsikringstageren over for den begunstigede har givet afkald på dette. Forsikringstagerens ret til at tilbagekalde indsættelsen går ikke over på den pågældendes arvinger eller dødsbo.

Stk. 3. Selskabet skal senest samtidig med underretningen af den begunstigede om forsikringsbegivenhedens indtræden underrette den skifteret, der behandler forsikringstagerens dødsbo, jf. lov om skifte af dødsboer § 2, om begunstigelsesindsættelsen, forsikringssummens størrelse, samt om hvorvidt udbetaling er sket. Skifteretten skal herefter underrette forsikringstagerens ægtefælle og livsarvinger og vejlede om indholdet af § 104.«

§ 103. Indsættelse af en begunstiget og tilbagekaldelse af sådan indsættelse er kun gyldig, såfremt den skriftlig meddeles selskabet eller optages i eller påtegnes policen af selskabet.

2. I § 103 indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* Forsikringstageren kan ved testamente eller ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at forsikringssummen skal være den begunstigedes særeje.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. Forsikringstageren kan ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at forsikringssummen skal båndlægges. Arvelovens § 61 finder tilsvarende anvendelse. Hvis forsikringstageren ikke i forbindelse med beslutningen om båndlæggelse har bestemt, hvilken forvaltningsafdeling der skal forvalte den båndlagte arv, bestemmer den skifteret, der behandler boet efter forsikringstageren, jf. § 2 i lov om skifte af dødsboer, hvem forsikringsselskabet skal udbetale forsikringssummen til.«

3. § 104 affattes således:

§ 104. Når ingen begunstiget er indsat, og forsikringssummen skal udbetales ved forsikringstagerens død, tilfalder den hans dødsbo.

»**§ 104.** Hvis indsættelse af en begunstiget må anses for urimelig i forhold til forsikringstagerens ægtefælle eller en livsarving, kan det ved dom bestemmes, at forsikringssummen helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller en livsarving i stedet for den begunstigede. Beløbet kan ikke overstige, hvad der ville være tilfaldet den pågældende som boslod og tvangsarv, jf. arvelovens § 5, § 10 og § 11, stk. 2, hvis forsikringssummen i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente bo.

Stk. 2. Har forsikringstageren indsat en begunstiget, som ikke er hans tvangsarving, og efterlader han sig ægtefælle, livsarvinger eller arveberettigede adoptivbørn eller disses livsarvinger, skal forsikringssummen, for så vidt *angår* de nævnte personers ret til boslod og tvangsarvelod, behandles som tilhørende dødsboet og som tillagt den begunstigede ved testamente. Dette gælder dog ikke, såfremt forsikringstageren har givet afkald på sin ret til at tilbagekalde indsættelsen af den begunstigede.

Stk. 2. Ved afgørelsen efter stk. 1 skal der navnlig lægges vægt på

- 1) baggrunden for indsættelsen af den begunstigede,
- 2) ægtefællens, en livsarvings og den begunstigedes økonomiske behov og
- 3) omstændighederne i øvrigt.

Gældende formulering

Stk. 3. Har nogen, forinden forsikringssummen i medfør af § 102 er udbetalt til den begunstigede, overfor selskabet ved forevisning af vielsesattest, skifteudskrift eller lignende behørigt godtgjort at høre til forsikringstagerens i 2det stykke nævnte efterladte og i denne egenskab gjort indsigelse mod, at sådan udbetaling sker, må selskabet ikke udbetale forsikringssummen, forinden det ved forlig eller retslig afgørelse mellem den begunstigede og de efterladte er bragt på det rene, hvem der har ret til forsikringssummen. Dog har selskabet altid ret til at udbetale til den begunstigede indtil en tredjedel af forsikringssummen eller, såfremt han besørger forsikringstagerens begravelse, et passende beløb til bestridelse af udgifterne til denne.

§ 105. Ved fortolkningen af de bestemmelser, hvorved en begunstiget indsættes, kommer, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, følgende regler til anvendelse, når forsikringssummen skal betales ved forsikringstagerens død.

Stk. 2. Er forsikringstagerens ægtefælle indsat som begunstiget, er det den ægtefælle, med hvem han ved sin død levede i ægteskab, der anses som begunstiget.

Stk. 3. Har forsikringstageren indsat sine børn som begunstigede, anses hans livsarvinger, derunder hans adoptivbørn og disses livsarvinger, som begunstigede, hver for den andel, arveloven tildeler ham.

Stk. 4. Er forsikringstagerens arvinger indsat som begunstigede, tager enhver af dem del i forsikringssummen efter det forhold, hvori han i henhold til testamente eller loven er arveberettiget efter forsikringstageren.

Stk. 5. Har forsikringstageren indsat sine »nærmeste pårørende« som begunstigede anses hans ægtefælle som indsat, eller hvis sådan ikke efterlades, hans børn, eller hvis ej heller sådanne forefindes, hans arvinger, alt overensstemmende med de forudnævnte regler.

Lovforslaget

Stk. 3. Har ægtefællen eller en livsarving inden udbetaling af forsikringssummen til den begunstigede gjort indsigelse over for selskabet mod udbetalingen, må forsikringsselskabet ikke udbetale forsikringssummen til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til forsikringssummen. Selskabet kan dog altid udbetale indtil en tredjedel af forsikringssummen til den begunstigede, og, hvis den pågældende sørger for forsikringstagerens begravelse, et passende beløb til afholdelse af udgifterne herved.

Stk. 4. En sag efter stk. 1 skal anlægges af ægtefællen eller en livsarving mod den begunstigede inden 1 år efter, at forsikringstageren er afgået ved døden.«

4. § 105 affattes således:

»§ 105. Ved fortolkningen af bestemmelser om indsættelse af en begunstiget anvendes stk. 2-4, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, når forsikringssummen skal udbetales ved forsikringstagerens død.

Stk. 2. Er forsikringstagerens ægtefælle indsat som begunstiget, anses den ægtefælle, som forsikringstageren ved sin død levede i ægteskab med, som begunstiget.

Stk. 3. Har forsikringstageren indsat sine børn som begunstigede, anses hans livsarvinger, herunder hans adoptivbørn og disses livsarvinger, som begunstigede, hver for den andel, arveloven tildeler den pågældende.

Stk. 4. Er forsikringstagerens arvinger indsat som begunstigede, får arvingerne del i forsikringssummen efter det forhold, som de pågældende i henhold til testamente eller loven er arveberettiget efter forsikringstageren.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***5.** Efter § 105 indsættes:

»§ 105 a. Medmindre andet fremgår af omstændighederne, anses som nærmeste pårørende i følgende rækkefølge forsikringstagerens ægtefælle, en samlever, der opfylder kravene i stk. 2, børn eller arvinger.

Stk. 2. For at være omfattet af stk. 1 skal en samlever leve sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og

- 1) vente, have eller have haft et barn sammen med forsikringstageren, eller
- 2) have levet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Stk. 3. En fælles bopæl som nævnt i stk. 2 anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

§ 105 b. Har forsikringstageren ikke indsat en begunstiget, og skal forsikringssummen udbetales ved forsikringstagerens død, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens nærmeste pårørende, jf. § 105 a. Er der ikke nogen nærmeste pårørende, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens dødsbo.

Stk. 2. Forsikringssummen tilfalder forsikringstagerens dødsbo, hvis forsikringstageren har bestemt, at der ikke skal være indsat en begunstiget.«

§ 2

I lov nr. 293 af 24. april 1996 om visse civilretlige forhold mv. ved pensionsopsparring i pengeinstitutter foretages følgende ændringer:

1. § 2 affattes således:

§ 2. Kontohaveren kan såvel ved opsparingsordningens oprettelse som senere indsætte en begunstiget. I så tilfælde udbetales de opsparede midler umiddelbart til denne i tilfælde af kontohaverens død.

»§ 2. Kontohaveren kan ved opsparingsordningens oprettelse eller senere indsætte en anden som begunstiget. Ved kontohaverens død udbetales de opsparede midler umiddelbart til den begunstigede.

Gældende formulering

Stk. 2. Kontohaveren kan tilbagekalde indsættelsen, hvis der ikke over for den begunstigede er givet afkald herpå. Kontohaverens ret til at tilbagekalde begunstiggelsen går ikke over på den pågældendes arvinger eller dødsbo.

§ 3. Indsættelse af en begunstiget og tilbagekaldelse af sådan indsættelse er kun gyldig, såfremt den skriftligt meddeles pengeinstituttet eller optages i eller påtegnes pensionsopparingsaftalen af pengeinstituttet.

Lovforslaget

Stk. 2. Kontohaveren kan tilbagekalde indsættelsen, medmindre kontohaveren over for den begunstigede har givet afkald på dette. Kontohaverens ret til at tilbagekalde indsættelsen går ikke over på den pågældendes arvinger eller dødsbo.

Stk. 3. Pengeinstituttet skal senest samtidig med underretningen af den begunstigede om kontohaverens dødsfald underrette den skifteret, der behandler kontohaveren dødsbo, jf. lov om skifte af dødsboer § 2, om begunstigelsesindsættelsen, det opsparede beløb, samt om hvorvidt udbetaling er sket. Skifteretten skal herefter underrette kontohaverens ægtefælle og livsarvinger og vejlede om indholdet af § 4.«

2. I § 3 indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* Kontohaveren kan ved testamente eller ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at de opsparede midler skal være den begunstigedes særeje.

Stk. 3. Kontohaveren kan ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at de opsparede midler skal båndlægges. Arvelovens § 61 finder tilsvarende anvendelse. Hvis kontohaveren ikke i forbindelse med beslutningen om båndlæggelse har bestemt, hvilken forvaltningsafdeling der skal forvalte de båndlagte midler, bestemmer den skifteret, der behandler boet efter kontohaveren, jf. § 2 i lov om skifte af dødsboer, hvem pengeinstituttet skal udbetale forsikringssummen til.«

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 4. Når ingen begunstiget er indsat og de opsparede midler skal udbetales ved kontohaverens død, tilfalder midlerne dødsboet.

Stk. 2. Har kontohaveren indsat en begunstiget, som ikke er tvangsarving, og efterlades ægtefælle, livsarvinger eller arveberettigede adoptivbørn eller disses livsarvinger, skal de opsparede midler, for så vidt angår de nævnte personers ret til boslod og tvangsarvelod, behandles som tilhørende dødsboet og som tillagt den begunstigede ved testamente. Dette gælder dog ikke, såfremt kontohaveren har givet afkald på sin ret til at tilbagekalde indsættelsen af den begunstigede.

Stk. 3. Har nogen, forinden de opsparede midler i medfør af § 2 er udbetalt til den begunstigede, over for pengeinstituttet ved forevisning af vielsesattest, skifteudskrift eller lignende behørigt godtgjort at høre til de i stk. 2 nævnte efterladte og i denne egenskab gjort indsigelse mod, at sådan udbetaling sker, må pengeinstituttet ikke udbetale de opsparede midler, forinden det ved forlig eller retslig afgørelse mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til de opsparede midler. Dog har pengeinstituttet altid ret til at udbetale til den begunstigede indtil en tredjedel af de opsparede midler eller, såfremt den pågældende sørger for kontohaverens begravelse, et passende beløb til dækning af udgifterne herved.

3. § 4 affattes således:

»§ 4. Hvis indsættelse af en begunstiget må anses for urimelig i forhold til kontohaverens ægtefælle eller en livsarving, kan det ved dom bestemmes, at de opsparede midler helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller en livsarving i stedet for den begunstigede. Beløbet kan ikke overstige, hvad der ville være tilfaldet den pågældende som boslod og tvangsarv, jf. arvelovens § 5, § 10, og § 11, stk. 2, hvis de opsparede midler i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente bo.

Stk. 2. Ved afgørelsen efter stk. 1 skal der navnlig lægges vægt på

- 1) baggrunden for indsættelsen af den begunstigede,
- 2) ægtefællens, livsarvingernes og den begunstigedes økonomiske behov og
- 3) omstændighederne i øvrigt.

Stk. 3. Har ægtefællen eller en livsarving inden udbetaling af de opsparede midler til den begunstigede gjort indsigelse over for pengeinstituttet mod udbetalingen, må pengeinstituttet ikke udbetale de opsparede midler til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til de opsparede midler. Pengeinstituttet kan dog altid udbetale indtil en tredjedel af de opsparede midler til den begunstigede, og, hvis den pågældende sørger for kontohaverens begravelse, et passende beløb til afholdelse af udgifterne herved.

Stk. 4. En sag efter stk. 1 skal anlægges af ægtefællen eller livsarvingerne mod den begunstigede inden 1 år efter, at kontohaveren er afgået ved døden.«

4. § 5 affattes således:

§ 5. Ved fortolkning af de bestemmelser, hvorved en begunstiget indsættes, gælder, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, reglerne i stk. 2-5, når de opsparede midler skal udbetales ved kontohaverens død.

Stk. 2. Er kontohaverens ægtefælle indsat som begunstiget, er det den ægtefælle, med hvem kontohaveren ved sin død levede i ægteskab, der anses som begunstiget.

»§ 5. Ved fortolkningen af bestemmelser om indsættelse af en begunstiget anvendes stk. 2-4, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, når de opsparede midler skal udbetales ved kontohaverens død.

Stk. 2. Er kontohaverens ægtefælle indsat som begunstiget, anses den ægtefælle, som kontohaveren ved sin død levede i ægteskab med, som begunstiget.

Gældende formulering

Stk. 3. Har kontohaveren indsat sine børn som begunstigede, anses den pågældendes livsarvinger, derunder adoptivbørn og disses livsarvinger, som begunstigede hver for den andel, arveloven tildeler vedkommende.

Stk. 4. Er kontohaverens arvinger indsat som begunstigede, tager enhver af dem del i de opsparede midler efter det forhold, hvori den pågældende i henhold til testamente eller loven er arveberettiget efter kontohaveren.

Stk. 5. Har kontohaveren indsat sine »nærmeste pårørende« som begunstigede, anses den pågældendes ægtefælle som indsat eller, hvis sådan ikke efterlades, den pågældendes børn eller, hvis ej heller sådanne efterlades, den pågældendes arvinger, jf. reglerne i stk. 2-4.

Lovforslaget

Stk. 3. Har kontohaveren indsat sine børn som begunstigede, anses hans livsarvinger, herunder hans adoptivbørn og disses livsarvinger, som begunstigede, hver for den andel, arveloven tildeler den pågældende.

Stk. 4. Er kontohaverens arvinger indsat som begunstigede, får arvingerne del i de opsparede midler efter det forhold, som de pågældende i henhold til testamente eller loven er arveberettiget efter kontohaveren.«

5. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Medmindre andet fremgår af omstændighederne, anses som nærmeste pårørende i følgende rækkefølge kontohaverens ægtefælle, en samlever, der opfylder kravene i stk. 2, børn eller arvinger.

Stk. 2. For at være omfattet af stk. 1 skal en samlever leve sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og

- 1) vente, have eller have haft et barn sammen med forsikringstageren, eller
- 2) have levet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Stk. 3. En fælles bopæl som nævnt i stk. 2 anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

§ 5 b. Har kontohaveren ikke indsat en begunstiget, og skal de opsparede midler udbetales ved kontohaverens død, tilfalder de opsparede midler kontohaverens nærmeste pårørende, jf. § 5 a. Er der ikke nogen nærmeste pårørende, tilfalder de opsparede midler kontohaverens dødsbo.

Stk. 2. De opsparede midler tilfalder kontohaverens dødsbo, hvis kontohaveren har bestemt, at der ikke skal være indsat en begunstiget.«

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 3

I lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer, som senest ændret ved § 4 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

§ 7. Skifteretten indkalder snarest muligt efter modtagelsen af anmeldelsen af dødsfaldet den eller dem, der efter det oplyste er den afdødes nærmeste pårørende, til et møde, hvor der tages stilling til boets behandlingsmåde. Afholdelse af møde kan efter skifterettens bestemmelse undlades.

Stk. 2. Skifteretten indhenter de nødvendige oplysninger om arvinger fra det centrale Personregister (CPR) og om afdødes testamentariske dispositioner fra Centralregisteret for Testamenter eller på anden måde. Indhentelse af oplysninger kan undlades, hvis det på forhånd er klart, at oplysninger om arvinger og legatarer er uden betydning for boets behandling.

Stk. 3. Skifteretten vejleder de pårørende og bistår med udfærdigelse af anmodninger og opgørelser, der skal indgives i forbindelse med bobehandlingen, jf. § 91.

Stk. 4. De pårørende har pligt til at give de oplysninger om arveforholdene, som de er bekendt med.

Stk. 5. Kan afgørelse om boets behandlingsmåde ikke træffes i forbindelse med det i stk. 1 nævnte møde, udsætter skifteretten behandlingen af sagen. Skifteretten kan fastsætte en frist for boets berigtigelse.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte regler for skifteretten og bobestyreren om indhentelse af oplysninger fra det centrale Personregister (CPR) og Centralregisteret for Testamenter.

§ 13. Som legatar anses den, der skal arve en bestemt angivet pengesum eller bestemt angivne formuegenstande.

Stk. 2. ...

1. I § 7 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Skifteretten kan bestemme, at der bortset fra indhentelse og afgivelse af oplysninger efter stk. 2 og 4 ikke skal foretages yderligere eftersøgning af arvinger, hvis omkostningerne herved ikke vil stå i rimeligt forhold til boets midler.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

2. I § 13, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»En tvangsarving, der skal have sin tvangsarv udbetalt kontant, jf. arvelovens § 50, stk. 2, 1. pkt., anses som arving.«

Gældende formulering

§ 22. Udlæg af et bo til en efterlevende ægtefælle kan finde sted, såfremt ægtefællen, dennes værge eller skifteværge fremsætter anmodning derom og

- 1) der ifølge §§ 7 a og 7 b i arveloven samt § 23 i lov om ægteskabets retsvirkninger intet bliver at udlodde til andre arvinger og
- 2) ægtefællen påtager sig ansvaret for den afdødes gældsforpligtelser.

Stk. 2. Skifteretten kan bestemme, at et bo i stedet skal behandles efter lovens øvrige regler, såfremt værdien af boets aktiver er betydelig og afgørende hensyn til boets kreditorer taler derfor.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 26, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 24. Et bo udleveres efter anmodning til uskiftet bo efter reglerne i arvelovens kapitel 3.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 26, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Reglerne i denne lov finder i øvrigt med de fornødne ændringer anvendelse ved behandling af sager om udlevering til uskiftet bo.

§ 36. Skifteretten udleverer et bo til behandling ved bobestyrer, såfremt

- 1) en arving anmoder derom,
- 2) boet må antages at være insolvent,
- 3) alle arvinger enten er repræsenteret ved værge eller skifteværge eller er under konkurs eller er ude af stand til at opfylde deres forpligtelser, efterhånden som de forfalder,
- 4) afdøde har bestemt dette i testamente, jf. § 38,
- 5) der ikke findes arvinger i boet eller det er usikkert, hvem der er arvinger,
- 6) der i medfør af §§ 23, 30, 76, stk. 3, eller arvelovens § 16, stk. 2, træffes bestemmelse derom eller
- 7) der ikke inden rimelig tid har kunnet træffes bestemmelse om, at boet skal behandles på anden måde.

Lovforslaget

3. I § 22, *stk. 1*, ændres »§§ 7 a og 7 b« til: »§ 11, stk. 1-3,«.

4. I § 22 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Ægtefællen skal senest i forbindelse med boets udlevering indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20. Skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende indsendes gennem skifteretten.«

5. I § 24, *stk. 1*, ændres »kapitel 3« til: »kapitel 4«.

6. I § 24 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Ægtefællen skal senest i forbindelse med boets udlevering indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20. Skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende indsendes gennem skifteretten.«

7. I § 36, *nr. 6*, ændres »arvelovens § 16, stk. 2,« til: »arvelovens § 25, stk. 2,«.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 48. Vides det ikke, om en arving eller legatar er i live, eller er vedkommendes opholdssted ukendt, eller er det uklart, hvem der er arvinger, søger bobestyreren de nødvendige oplysninger derom tilvejebragt.

Stk. 2. Eftersøgning af arvinger og legatarer kan undlades, såfremt det må antages, at der ikke bliver arv eller legat at udlodde.

Stk. 3. Bobestyreren har i samme omfang som skifteretten adgang til at få oplysninger og bi-stand fra offentlige myndigheder.

§ 81...

Stk. 2. Proklama skal udstedes, når et bo skiftes privat eller ved bobestyrer.

§ 101. Afgørelse om de i § 89, stk. 1, nr. 1-5, nævnte tvister træffes ved dom.

Stk. 2. Boets modkrav, der henhører under de almindelige domstole, kan efter skifterettens bestemmelse påkendes ved skifteretten. Retspleje-lovens § 249, stk. 2 og 3, finder i øvrigt anvendelse.

8. I § 48 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. § 7, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

9. § 81, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Proklama skal udstedes, når et bo skiftes eller udleveres efter §§ 22 eller 24.«

10. I § 101 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Indsigelser mod gyldigheden af en testamentarisk disposition efter arvelovens § 66 afgøres af skifteretten ved kendelse.«

11. Efter kapitel 30 indsættes:

»Kapitel 30 a

Samlevers ret til overtagelse efter vurdering

»§ 111 a. En længstlevende samlever har ret til at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo mod at betale vurderingsbeløbet konstant til boet, hvis parterne på dødstidspunktet

- 1) levede sammen på fælles bopæl i et ægte-skabslignende forhold og havde gjort det i de sidste 2 år forud for dødsfaldet, eller
- 2) levede sammen på fælles bopæl og ventede, havde eller havde haft et fællesbarn.

Stk. 2. En fælles bopæl anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. For en samlever, der ved testamente er indsat som arving, anses retten efter stk. 1 som en ret til inden for sin arvelod at overtage de pågældende genstande til vurderingsbeløbet mod at betale et eventuelt overskydende beløb kontant til boet.

Stk. 4. Ønsker samleveren og en arving at overtage det samme aktiv, har samleveren fortrinsret. En særlivsarving efter den førstafdøde samlever har dog fortrinsret til at overtage aktivet, hvis dette har særlig erindringsværdi for den pågældende.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse for aktiver, som arveladeren har rådet over ved testamente.

Stk. 6. Tvister efter stk. 1-4 behandles på samme måde som sager om retten til at arve, herunder retten til at overtage aktiver efter vurdering, jf. § 89, stk. 1, nr. 1.«

§ 4

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 8. september 2006, som ændret ved § 7 i lov nr. 539 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

§ 36 i...

Stk. 2. I boer, der har været udleveret til almindeligt privat skifte eller til behandling ved bobestyrer og derefter udleveres til uskiftet bo, afgøres afgiftspligten efter § 36 c på grundlag af den fællesboopgørelse, der skal indleveres efter arvelovens § 13. Afgiften forfalder til betaling ved indlevering af fællesboopgørelsen. Afgiften skal indbetales inden 14 dage efter forfaldstid. § 36, stk. 4, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

1. § 36 i, stk. 2, 1. og 2. pkt., affattes således:

»I boer, der har været udleveret til almindeligt privat skifte eller til behandling ved bobestyrer og derefter udleveres til uskiftet bo, afgøres afgiftspligten efter § 36 c på grundlag af den formueoversigt, der skal indleveres efter arvelovens § 22. Afgiften forfalder til betaling ved indlevering af formueoversigten.«

§ 36 l. For behandling af de i arvelovens § 29 og § 60 nævnte spørgsmål svares ingen afgift.

2. § 36 l ophæves.

*Gældende formulering***§ 49. ...**

Stk. 2. Uden afgift udfærdiges endvidere:

- 1) Første udskrift til parterne af en retsafgørelse eller et retsforlig i en borgerlig retssag.
- 2) Første udskrift til parterne af en retsafgørelse eller et retsforlig vedrørende borgerlige krav i en offentlig straffesag.
- 3) Første udskrift til rekvirenten af en notarialforretning.
- 4) Første domsudskrift til beskikket advokat eller beskikket forsvarer.
- 5) Attest om, hvorvidt dommen i en ægteskabs-sag er anket.
- 6) Første udskrift eller attest til en rekvirent af en fogedforretning, når rekvirenten i henhold til retsplejelovens § 492, stk. 2, ikke har givet møde under forretningen.
- 7) Straffeattester.
- 8) Fotokopier af salgsopstilling udfærdiget til brug ved tvangsauktion over fast ejendom.
- 9) Første attest i dødsboer, der ikke behandles ved bobestyrer.

§ 9. ...

Stk. 2. Fonden dækker fuldt ud indskud

- 1) ...
- 10) der forvaltes i godkendte forvaltningsafdelinger i henhold til værgemålslovens kapitel 5 eller arvelovens §§ 61 og 65,
- 11)...

Lovforslaget

3. I § 49, stk. 2, indsættes som nr. 10:

»10) Første kopi til den førstafdødes ægtefælles livsarvinger af den formueoversigt, som ægtefællen skal indlevere ved udlevering af et bo til uskiftet bo.«

§ 5

I lov om en garantifond for indskydere og investorer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1066 af 10. december 2003, foretages følgende ændring:

1. I § 9, stk. 2, nr. 10, ændres »arvelovens §§ 61 og 65,« til: »arvelovens §§ 54 og 61,«.

§ 6

I lov om afgift af dødsboer og gaver (boafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 971 af 22. september 2006, foretages følgende ændringer:

Bilag til f. t. l. vedr. forsikringsaftaleloven m.v.

Gældende formulering

§ 1. Efter bestemmelserne i denne lov skal der betales en boafgift på 15 pct. til staten af de værdier, som en afdød person efterlader sig.

Stk. 2. Der skal betales en tillægsboafgift på 25 pct. af den del af værdierne, som tilfalder andre end

- a) afdødes afkom, stedbørn og dissers afkom,
- b) afdødes forældre,
- c) afdødes barns eller stedbarns ikke fraseparerede ægtefælle, uanset om barnet eller stedbarnet lever eller er afgået ved døden,
- d) personer, der har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet, og personer, der tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl er ophørt alene på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig,
- e) afdødes fraseparerede eller fraskilte ægtefælle,
- f) plejebørn, der har haft bopæl hos afdøde i en sammenhængende periode på mindst 5 år, når opholdet er begyndt, inden plejebarnet fyldte 15 år, og højst en af plejebarnets forældre har haft bopæl hos afdøde sammen med plejebarnet.

Stk. 3. Der skal endvidere betales en tillægsboafgift på 25 pct. af den del af værdierne, hvortil der er knyttet betingelser, som bevirker, at det ikke inden afgiftens betaling vides, om værdierne kan blive omfattet af tillægsboafgiften.

§ 3. Undtaget fra afgiftspligten er endvidere

- a) arv og forsikringer m.v., der tilfalder afdødes ikke fraseparerede ægtefælle, jf. dog § 14, stk. 2,
- b) udbetalinger, der er helt eller delvist indkomstskattepligtige efter pensionsbeskatningsloven, medmindre udbetalingen hidrører fra en ordning svarende til en dansk kapitalpensionsordning,
- c) forsikringer m.v., der udbetales fra Arbejdsmarkedets Tillægspension, lovpligtige ulykkesforsikringer og arbejdsgiverbetalte ulykkesforsikringer i anledning af arbejdsulykker,

Lovforslaget

1. I § 1, stk. 2, litra d, indsættes efter »i en ældrebolig,«: »eller en person, der på tidspunktet for dødsfaldet levede sammen på fælles bopæl med afdøde og venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde, herunder også når den fælles bopæl er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig,«

2. I § 3, stk. 1, indsættes efter litra b som nyt litra:

»c) afgiftspligtige udbetalinger fra en pensionsordning som nævnt i pensionsbeskatningslovens § 25, stk. 1, nr. 6, eller § 29, stk. 1, til en frasepareret eller fraskilt ægtefælle, der senest som led i skiftet af fællesboet ved separationen eller skilsmissen er indsat som uigenkaldeligt begunstiget,«.

Litra c-f bliver herefter litra d-g.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- d) forsikringsbeløb eller den del deraf, som en begunstiget selv har betalt præmierne eller vederlaget for,
- e) brugs- og indtægtsnydelser og
- f) arv, legat og forsikring m.v., der tilfalder fonde, foreninger, stiftelser m.v. og religiøse samfund, der er godkendt efter § 3, stk. 2, til at modtage arv, legat og forsikring m.v. afgiftsfrit eller er godkendt i henhold til ligningslovens § 8 A eller § 12.

Stk. 2. ...

§ 8...

Stk. 3. Afgiftspligten af afdødes del af boet indtræder, uanset om boet skiftes, hvis den efterlevende ægtefælle indgår nyt ægteskab. Det i § 6 nævnte bundfradrag finder ikke anvendelse ved afgiftsberegningen.

Stk. 4. ...

§ 10. ...

Stk. 6. I de i § 8, stk. 3 og 4, nævnte situationer har den efterlevende ægtefælle eller boet pligt til at indgive anmeldelse om det afgiftspligtige beløb til skifteretten senest 3 måneder efter indgåelsen af nyt ægteskab eller udbetaling af arv eller vederlag.

3. § 8, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

4. I § 10, stk. 6, 1. pkt., udgår »og 4«.

Gældende formulering

§ 12. Aktiver og passiver i dødsboer ansættes i boopgørelsen til deres handelsværdi på den i boopgørelsen fastsatte opgørelsesdag. Er et aktiv udloddet før opgørelsesdagen, og er der givet told- og skatteforvaltningen meddelelse herom i henhold til dødsboskattelovens § 5, stk. 2, ansættes aktivet dog til værdien på udlodningstidspunktet. I en anmeldelse efter § 10, stk. 3, 4 og 7, anføres værdierne på anmeldelsestidspunktet. I en anmeldelse efter § 10, stk. 6, jf. § 8, stk. 3, anføres værdierne ved ægteskabets indgåelse. I en anmeldelse efter § 10, stk. 6, jf. § 8, stk. 4, anføres værdierne på udbetalingstidspunktet. I en anmeldelse efter § 10, stk. 5, anføres værdierne på udbetalingstidspunktet. Ved opgørelsen af sidstnævnte værdi fratrækkes afgift efter pensionsbeskatningsloven, som skal betales af det udbetalte beløb. Ved opgørelse af en indkomstskattepligtig udenlandsk pensionsordning, som ikke er fritaget for boafgift, jf. § 3, stk. 1, litra b, fratrækkes 40 pct. af den samlede værdi på udbetalings- tidspunktet. Ansættelsen er bindende for boet, arvingerne, legatarerne, den efterlevende ægtefælle, selskaberne og repræsentanterne for udenlandske forsikringsselskaber.

Stk. 2. ...

§ 36. Skatteministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan give henstand med betaling af boafgifter og gaveafgift eller tillade afdragsvis betaling af afgifterne vedrørende fast ejendom her i landet eller i indtil 15 år for en erhvervsvirksomhed, når det skønnes rimeligt af hensyn til kapitalforholdene i virksomheden og dennes fortsatte beståen, samt for hovedaktionæraktier og -anpartar. Der kan stilles krav om betryggende sikkerhed for afgifterne. Henstandsbeløbet forrentes med en rentesats på 1 pct. p.a. over Nationalbankens diskonto, dog mindst med 6 pct. p.a.

Stk. 2. Den arving, legatar eller gavemodtager, der som arv eller gave modtager skov, kan kræve, at der gives henstand m.v. efter stk. 1 for de på skoven hvilende boafgifter eller gaveafgift.

Stk. 3. Den pågældende arving, legatar eller gavemodtager, der har opnået henstand eller afdragsvis betaling med boafgifter eller gaveafgift efter stk. 1 eller 2, hæfter alene for de boafgifter eller den gaveafgift, der gives henstand m.v. for.

Lovforslaget

5. § 12, stk. 1, 4. pkt., ophæves, og i § 12, stk. 1, 5. pkt., der bliver 4. pkt., ændres »stk. 4,« til: »stk. 3,«.

6. I § 36 indsættes som *stk. 6:*

»Stk. 6. Er der givet henstand med udbetaling af arv efter arvelovens §§ 35-37, gives der ligeledes henstand med betaling af den boafgift, der hviler på arvekravet. Boafgiften forfalder til betaling, når henstanden efter arvelovens §§ 35-37 udløber, eller hvis arvekravet overdrages eller belånes. Boafgiften forrentes ikke i henstandsperioden.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Afhændes de aktiver, for hvilke der er givet henstand eller afdragsvis betaling med boafgifter eller gaveafgift, forfalder afgifterne eller de resterende afgifter til betaling senest 4 uger efter afhændelsen med sidste rettidige betalingsdag 14 dage senere.

Stk. 5. Afgår den arving, legatar eller gavemodtager, der har fået henstand m.v., ved døden, inden afgifterne er betalt, forfalder afgifterne eller de resterende afgifter ligeledes til betaling.

§ 7

I lov om beskatning ved dødsfald (dødsboskatloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 908 af 28. august 2006, foretages følgende ændring:

§ 58. ...

Stk. 2. Reglerne i dette kapitel finder endvidere anvendelse, når et påbegyndt egentligt skifte omfattet af denne lovs afsnit II afsluttes ved, at boet efter førstafdøde overtages af den efterlevende ægtefælle til uskiftet bo, eller ved, at den efterlevende ægtefælle overtager hele boet i medfør af arvelovens § 7 a eller § 7 b. ...

...

§ 71. ...

Stk. 4. Hvis den efterlevende ægtefælle skifter med en eller flere arvinger eller legatarer efter førstafdøde og boet derefter på ny overtages til uskiftet bo, eller hvis skiftet afsluttes ved, at den efterlevende ægtefælle overtager hele boet i medfør af arvelovens § 7 a eller § 7 b, finder §§ 59-66 anvendelse, jf. dog stk. 5.

1. I § 58, stk. 2, 1. pkt., og § 71, stk. 4, ændres »arvelovens § 7 a eller § 7 b« til: »arvelovens § 11, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 4«.

§ 8

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1120 af 10. november 2006, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 2. ...

- d) samleverpension, hvis udbetalinger kan tilfalde en samlever, hvorved i denne lov forstås en navngiven person, der havde fælles bopæl med afdøde ved indsættelsen, eller en person, med hvem afdøde kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, som i et af afdøde senest 3 måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og som har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, eller ...

...

§ 5. ...

Stk. 2. Det er dog en betingelse, at der ikke i policen er indsat andre begunstigede end enten forsikredes »nærmeste pårørende« i forsikringsaftalelovens forstand, if. denne lovs § 105, stk. 5, eller forsikredes ægtefælle eller fraskilte ægtefælle, forsikredes livsarvinger, stedbørn eller stedbørns livsarvinger eller en navngiven person, der har fælles bopæl med forsikrede ved indsættelsen, eller dennes livsarvinger.

§ 11 A. ...

6. Der kan ikke træffes bestemmelse om udbetaling efter kontohaverens død til andre end kontohaverens »nærmeste pårørende«, jf. § 5, stk. 5, i lov om visse civile forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter, eller kontohaverens ægtefælle eller fraskilte ægtefælle, kontohaverens livsarvinger, stedbørn eller stedbørns livsarvinger eller en navngiven person, der har fælles bopæl med kontohaveren ved indsættelsen, eller dennes livsarvinger.

Lovforslaget

1. I § 2, nr. 4, litra d, indsættes efter »i en ældrebolig, eller«: »en person, der på tidspunktet for dødsfaldet levede sammen på fælles bopæl med afdøde eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde, eller«.

2. I § 5, stk. 2, ændres »§ 105, stk. 5,« til: »§ 105 a,«.

3. I § 11 A, stk. 1, nr. 6, og § 12, stk. 1, nr. 4, ændres »§ 5, stk. 5,« til: »§ 5 a«.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 12. ...

4. Der kan ikke træffes bestemmelse om udbetaling efter kontohaverens død til andre end kontohaverens »nærmeste pårørende«, jf. § 5, stk. 5, i lov om visse civile retlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter, eller kontohaverens ægtefælle eller fraskilte ægtefælle, kontohaverens livsarvinger, stedbørn eller stedbørns livsarvinger eller en navngiven person, der har fælles bopæl med kontohaveren ved indsættelsen, eller dennes livsarvinger.

§ 9

Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

§ 10

Stk. 1. Lov om forsikringsaftaler § 102, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, lov om forsikringsaftaler § 104, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, lov om visse civile retlige forhold mv. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter § 2, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, og lov om visse civile retlige forhold mv. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter § 4, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3, finder ikke anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der er foretaget før lovens ikrafttræden, hvis

- 1) indsættelsen er uigenkaldelig, eller
- 2) den begunstigede er forsikringstagerens eller kontohaverens tvangsarving.

Stk. 2. Lov om forsikringsaftaler § 105 a og § 105 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, og lov om visse civile retlige forhold mv. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter § 5 a og § 5 b, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 5, finder anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der foretages efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Lovens §§ 3-5, § 6, nr. 1 og 3-6, og §§ 7 og 8 finder anvendelse, når dødsfaldet indtræder efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Lov om afgift af dødsboer og gaver § 3, stk. 1, litra c, som indsat ved denne lovs § 6, nr. 2, har virkning for udbetalinger, der finder sted den 1. januar 2008 eller senere.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 11**

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. §§ 1-3 og § 5 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Til lovforslag nr. L 101. Skriftlig fremsættelse (6. december 2006)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forsikringsaftaleloven samt forskellige andre love (Begunstigelser i forsikringsordninger samt ændringer som følge af arveloven mv.)

(Lovforslag nr. L 101).

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en revision af forsikringsaftalelovens og pensionsopsparingslovens regler om indsættelse af begunstigede i forsikringsordninger og pensionsopsparingsordninger. Lovforslaget har endvidere til formål at gennemføre de ændringer i lovgivningen, der er en følge af det forslag til ny arvelov, der er fremsat samtidig med dette lovforslag (lovforslag nr. L 100).

Lovforslaget bygger i vidt omfang på overvejelserne i betænkning nr. 1473/2006 om revision af arvelovgivning mv.

De foreslåede ændringer i forsikringsaftaleloven og pensionsopsparingsloven indebærer, at der indføres en pligt for forsikringsselskaber og pengeinstitutter mv. til at underrette den skifteret, der behandler boet efter en forsikringstager, om de begunstigelsesindsættelser, som en forsikringstager eller pensionsopparer har foretaget i sine ordninger. Skifteretten skal herefter underrette ægtefællen og livsarvingerne om begunstigelsesindsættelsen, således at disse kan få lejlighed til at tage stilling til, om der kan være grund til indsigelse mod, at hele forsikringssummen eller opsparingen udbetales til den begunstigede. Reglerne om indsigelser mod udbetalingen til den begunstigende foreslås endvidere ændret, således at der fremover skal lægges vægt på, om det er urimeligt, at forsikringssummen

tilfalder den begunstigede frem for ægtefællen eller livsarvingerne.

Det foreslås desuden, at ugifte samlevende i stabile forhold – efter lovforslaget par, der har boet sammen i 2 år på fælles bopæl eller samboende par, der har barn sammen – medtages i kredsen af personer, der er omfattet af standardbegunstigelsesklausulen ”nærmeste pårørende”, og at ”nærmeste pårørende” fremover, i overensstemmelse med hvad der allerede i dag sker i praksis, anses for begunstiget, hvis ikke forsikringstageren har foretaget en særskilt begunstigelsesindsættelse.

Lovforslaget indeholder endvidere forslag til nogle ændringer i dødsboskifteloven. Disse ændringer indebærer bl.a., at skifteretten fremover kan beslutte, at der ikke skal foretages omkostningskrævende eftersøgninger af arvinger, hvis omkostningerne ved en sådan eftersøgning står i misforhold til boets midler. Lovforslaget indebærer endvidere, at der fremover skal udstedes proklama inden et bos overlevering til uskiftet bo eller som ægtefælleudlæg. Dette har hidtil været frivilligt. Endvidere foreslås der indsat en regel om, at ugifte samlevende i stabile parforhold uafhængigt af en eventuel testamentarisk arveret skal have adgang til at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo til vurderingsbeløbet.

Herudover foreslås der nogle mindre ændringer og tilpasninger i retsafgiftsloven, boafgiftsloven, lov om en garantifond for indskydere og investorer, boafgiftsloven, dødsboskatteloven og pensionsbeskatningsloven i lyset af forslaget til ny arvelov.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale forslaget til Det Høje Tings velvillige behandling.